VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 41 — XLV vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Torstaina, maalisk. 30 p. — Thursday, March 30, 1961

USAlla vastatuulta SEATOssa

* * * * * *

Yhdysvaltain vaatimuksesta huolimatta SEATO-maaat kieltäytyivät lupauksesta sekaantua aseellisesti Laosin asioihin

Washington. — Eilen päättyneessä SEATO-maiden Bangkokissa pidetyssä konferenssissa Yhdysvallat kärsi huomattavan tappion muiden jäsenmaiden kieltäytyessä lupautumasta aseelliseen sekaantumiseen Laosin sisäisiin asioihin.

Viisi päivää kestäneen konferenssin alussa Yhdysvallat vaati tiukasti, että SEATO-maiden on uhattava aseellisella sekaantumisella Laosin länsimielisen nukkehallituksen puolesta.

Yhdysvaltalaisella taholla on jatkuvasti väitetty, että Neuvostoliitto on varustanut Laosin "kapinallisia" — tarkoittaen länsimielistä hallitusta vastustavia laosilaisia — aseilla ja siitä syystä on sekaannuttava Laosin sisäisiin asioihin ja "pelastettava" Laos pitääkseen se "vapaan maailman" piirissä.

Yhdysvaltain asennoituminen SEATOssa ei kuitenkaan saanut sen toivomaa kannatusta. Ranskan taholta vastustettiin Yhdysvaltain valtiosihteeri Dean Ruskin esittämää jyrkän kannan vaatimusta sillä perusteella, että siten voitaisiin vain aikaansaada vastustusmieli vasemmistolaisissa piireissä nyt kun on esitetty länsimaiselta taholta, että tulitus lopetettaisiin Laosissa ja ryhdyttäisi neuvottelemaan Laosin tulevaisuudesta.

Laosin puolueettomuuskannan omaksunut maanpaossa oleva pääministeri prinssi Souvanna Phouma sanoi Pariisissa eilen, että hän oli yleisesti erittäin mielissään SEATO-konferenssin tuloksien johdosta.

Konferenssiin osallistuneista maista vain Yhdysvallat, Thaimaa ja Filippiinit halusivat jotta Laosin vasemmistolaisia aineksia uhattaisiin viipymättä aseellisella sekaantumisella asiaan. Britannia halusi, että SEATO säilyttäisi edelleenkin uhkausasenteensa, mutta ilman minkäänlaista aikamäärää. Uuden Seelannin ja Australian taholla omaksuttiin jokseenkin samanlainen kanta Pakistanin kanta asiassa ei tullut selväksi.

Vaikka Yhdysvaltain presidentti Kennedy sanoikin aikaisemmin tällä viikolla, keskusteltuaan Washingtonissa Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromukon kanssa, että on toiveita rauhallisen ratkaisun aikaansaamisesta Laosissa, Yhdysvallat kuitenkin vaati SEATO-kokouksessa mahdollisimman jyrkkää toimenpidettä saamatta kuitenkaan liittolaistensa varauksetonta kannatusta.

Vapaus ei ilmesty lauantaina

Pitkäperjanta'n, virallisen juhlapäivän vuoksi ilmestyy seuraava Vapauden numero tiistaina, huhtikuun 4 pnä.

122,766 ihmistä kuoli natsien keskitysleirillä Itävallassa

Ansbach, Länsi-Saksa. — Viralliset kuolintilastot osoittavat, että natsien Mauthausenin ja Gusenin leireillä Itävallassa kuoli 71,856 henkilöä, mutta todellisuudessa näillä leireillä kuolleiden luku on lähes kaksi kertaa niin suuri.

Innsbruckin, Itävalta, kunnallisen kaasulaitoksen johtaja Ernst Martin, joka toimi kuolinrekisterin hoitajana Mauthausenissa ollessaan natsien poliittisena vankina sanoi, että myöhemmin toimitetut tutkimukset ovat osoittaneet, että mainitulla kahdella leirillä kuoli yhteensä 122,766 henkilöä.

Hän oli viimeinen lähes sadasta todistajasta kuudetta viikkoa kestäneessä oikeudenkäynnissä täällä, jossa syytetään Gusenin leirin entistä komentajaa, kapteeni Karl Chmielewskia 297 ihmisen murhasta.

Kiina syyttää USAta intervention laajentamisesta Laosissa

Tokio. — Kiina syytti tiistaina, että Yhdysvallat "laajentaa sotilaallista interventiotaan" Laosissa ja suunnittelee välitöntä osallistumista sotaan siellä.

Kiinan hallituksen syytöksessä tuomittiin samalla Kaakkois-Aasian Sopimusliitto, jonka jäsenmaiden edustajat ovat pitäneet neuvotteluja Bangkokissa, Thaimaassa viime päivinä ja sanottiin, että mainittu liitto (SEATO) on vain "paperitiikeri".

CNRlle historiansa suurin tappio -- $67,496,777

Ottawa. — Valtion omistama Canadian National-rautatie kärsi viime vuonna 37-vuotisen historiansa suurimman tappion.

Liikevaihtotappio oli peräti $67,496,777, joka määrä on $23,908,487 enemmän kuin v. 1959 tappio ja noin $6,000,000 enemmän kuin 1931—32 paluvuosina sen kärsimät tappiot.

Transporttiministeri Leon Balcerin viime tiistaina parlamentin alahuoneelle jättämässä raportissa syytettiin tästä tilanteesta pääasiallisesti "odottamatonta vähentymistä liikenteessä", joka raportin mukaan oli vaikeuttanut koko Pohjois-Amerikan mantereen liikenneteollisuutta viime vuonna.

Tulot rautatieliikkeestä laskivat viime vuonna $47,023,835:lla $693,141,106:iin — pienin määrä sitten v. 1955.

Kenialainen varoitti "dollari"-imperialismista

Kairo. — Eräs kenialainen neekerijohtaja varoitti Afrikan kansojen konferenssissa tällä viikolla, että oli olemassa vaara Yhdysvaltain eli "dollari"-imperialismin astumisesta Britannian imperialismin tilalle.

Kenian Afrikan Demokraattisen Unionin (KADU) presidentti Ronald Ngala sanoi:

Yhdysvallat, joka vielä sortaa 25 miljoonaa neekeriä, tyrkyttävät afrikkalaisia asiamiehiään meidän johtajiksemme dollarivoimaa käyttämällä.

"Olemme nähneet Yhdysvallat Kongossa, Algeriassa ja Angolassa. Portugalilaisilla ei ole yhtään rahaa, mutta Yhdysvallat antaa heille Samoin on nyt tapahtumassa Keniassa.

Yllä nähdään suurin Canadassa valmistettu muuntaja, joka myös on raskain esine mitä koskaan on kuljetettu Canadan rautateillä. Tälle muuntajalle oli valmistettava erikoinen peti ja erikoisvaunu oli tilattava Yhdysvalloista, kun se kuljetettiin Hamiltonista 25 mailin päässä sijaitsevaan Lakeviewhin. Sen paino on 250 tonnia ja pohja ainoastaan 6 tuuman korkeudella rautatiestä. Sen kuljetusnopeus oli 5 mailia tunnissa. Tämä muuntaja kykenee käsittelemään sähköä niin paljon, että se riittäisi Canadan neljän suurimman kaupungin tarpeisiin.

Kennedy vaatii asevarustelun yhä tehostamista

Puolustusbudjettiehdotuksessa vaaditaan $2 mrd. lisää $42,900,000,000 varustelubudjettiin

Washington.—Vastoin kuin useissa piireissä toivottiin silloin kun Yhdysvaltain nykyinen presidentti John F Kennedy istui virkapolille presidentiksi hän on vaatinut Yhdysvaltain asevarustelun tehostamista ja lähes $2 miljardia lisää puolustusbudjettiin, joka edellisen presidentin, Eisenhowerin, aikana suunniteltiin $42,900,000,000:ksi tulevalle tilivuodelle.

Samalla Kennedy vaati ohjussukellusveneiden rakentamista ja tuotannossa siten jotta niitä valmistuisi yksi kuukaudessa suurempien sotien "estämiseksi".

Tämän ja useam muun vaatimuksen lisäksi presidentti vaatii kongressia hyväksymään tavanomaisen aseistuksen lisäämisen huomattavasti — pienempien sotien käymiseksi.

Hänen suunnitelmansa mukaisesti Polaris-ohjuksia kuljettavia atomivoimaisia sukellusveneitä valmistuisi maksimissa 29 kuukaudessa kesäkuuhun v. 1963 mennessä. Aikomuksena on varustaa Yhdysvallat v. 1965 mennessä 1,300 ballistisella ohjuksella.

Samalla kertaa, sanoi presidentti, Yhdysvaltain tulisi luopua suunnitelmistaan kehittää atomivoimainen lentokone ja vähentää B-70 pommitajalentokoneiden valmistamiseen käytettäviä rahoja.

"Miltei 15 vuotta ja $1,000,000,000 rahaa on käytetty atomivoimaisen lentokoneen kehittämisyrityksissä", sanoi Kennedy, "mutta mahdollisuudet sotilaallisesti käytännöllisen lentokoneen kehittämiseksi läheisessä tulevaisuudessa ovat varsin vähäiset."

Samalla Kennedy suunnitelman mukaisesti lisättäisiin asevoimien vahvuutta 13,000 miehellä ja varustetaan asevoimat huomattavasti suuremmalla määrällä tavanomaisia aseita, joiden joukossa helikoptereita, miehen kannettavia rakettiaseita, keveitä kulkuneuvoja ja M-14-mallisia kivääreitä.

"Tarvitsemme suurempaa kykyä taistella sissijoukkoja, kapinallisia ja subversiivisia aineksia vastaan", sanoi hän.

Kylpyranta suljettiin mellakan takia

Fort Launderdale, Florida. — Sen jälkeen kun oli tapahtunut kaksi yhteenottoa vierailevien opiskelijain ja poliisien välillä kaupungin isät päättivät sulkea tämän kaupungin kylpyrannan joka ilta auringonlaskun jälkeen.

Mellakoiden jälkeen pidetyssä oikeudenkäynnissä tuomittiin 66 opiskelijaa 3 päivästä 70 päivään vaihteviksi ajoiksi vankeuteen. Tiistaina oli käsittelemättä syytökset vielä 91 opiskelijaa vastaan.

Opiskelijoita syytettiin juopuneisuudesta yleisellä paikalla ja rauhan häiritsemisestä.

Ihmistä ei vielä ole lähetetty avaruusmatkalle

Moskova. — Joissakin yhdysvaltalaisissa piireissä on viime aikoina huhuiltu, että Neuvostoliitosta olisi lähetetty seitsemän avaruusmatkailijaa avaruuteen sillä seurauksella, että he olivat kuolleet.

Neuvostoliiton tiedeakatemiassa pidetyssä lehdistökonferenssissa akatemian varapresidentti Alexander Topchief kielsi tällaisten huhujen todenperäisyyden.

Topchiev sanoi, että ensimmäinen neuvostoliittolainen lähetetään avaruusmatkalle vasta sitten kun sellainen matka voidaan suorittaa turvallisesti.

Lehdistökonferenssissa mielipiteensä lausuneet muut tiedemiehet sanoivat, että Neuvostoliitto ei ole vielä lähettänyt ihmistä avaruusmatkalle, niin se aika ei ole oikeinkaan kaukana.

Soon kanava auki ehkä huhtikuun 1

Sault Ste. Marie. — Canadan liittovaltion jäänmurtaja Alexander Henry lähti maanantaina Midlandista Georgian lahdella ja sen odotetaan saapuvan tänne eilen.

Satamakapteeni Frank Parr sanoi, että jäänmurtaja ei voi viipyä täällä huhtikuun 1 päivään, jolloin on aikomus aloittaa matka Superiorin järven majakoille varusteiden kuljettamiseksi niille.

Soon kanava ilmoitetaan avattavan liikenteelle huhtikuun 1 päivänä.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Canada myi eilen 100,000 metritonnia vehnää lisää Tshekkoslovakialle. Kaupan arvoksi ilmoitetaan $8.600.-000. Tshekkoslovakia on nyt ostanut Canadasta s'ten vuoden alun kaikkiaan 300,000 metritonnia eli noin 11 miljoonaa bushelia vehnää, jonka myyntihinta on $25.800.000.

United Nations. — Britannia ja Canada ovat ilmoittaneet, että ne ovat valmi'ta maksamaan viipymättä osuutensa YKn menoista.

Charlottetown. — Prince Edward Islandissa julistettiin eilen voimaan hätät'la viikon alussa riehuneen raivoisan lumipyryn johdosta.

Pretoria. — Etelä-Afrikan hallitus on epäonnistunut valtiopetossyytöksissään viimeisiäkin niitä Etelä-Afrikan neekreita vastaan, joiden oikeudenkäynti on kestänyt neljä vuotta. Oikeus päätti e'len, että hallitus ei ole kyennyt todistamaan, jotta syytettyjen tarkoituksena oli kaataa hallitus väkivaltaisin keinoin.

Cochrane. — Mrs. Norma Mary Dingee, jota syytettiin m'ehensä murhaamisesta hänen kodissaan pidetyssä juomapidoissa helmikuun 10 päivänä, havaittiin täällä oikeudessa syyttömäksi eilen.

Canada etsii uutta "kotimaata" Irene Rebrinille

Ottawa. — Liittohallitus ei ole vielä ryhtynyt mihinkään käytännöllisiin toimenpiteisiin British Columbian yliopiston kieliopettajan Irene Rebrinin karkoittamiseksi, ilmoitti apulaissiirtolaisuusministeri tri George F. Davidson tiistaina.

Canadan korkein oikeus hylkäsi maanantaina miss Rebrinin anomuksen saada kumotuksi British Columbian korkeimman oikeuden päätös, jolla määrättiin hänet karkoitettavaksi.

Miss Rebrin tulee jäämään Canadaan siksi kunnes hallitus löytää maan, joka on valmis vastaanottamaan tämän maattoman henkilön.

Brasilian lähetystön virkailijat kieltäytyivät vahvistamasta huhuja, että se maa on valmis ottamaan vastaan miss Rebrinin, jonka Brasilian myöntämä viisumi kului umpeen viime vuonna.

Miss Rebrin saapui Canadaan vierailijana v. 1958, jonka jälkeen hän anoi oikeutta jäädä asumaan Canadassa siirtolaisena. Canadan siirtolaisuuslaissa kuitenkin rajoitetaan siirtolaisuus Etelä-Amerikasta niihin henkilöihin, jotka ovat Canadan kansalaisten sukulaisia.

YKn nääntymistä varojen puutteeseen ennustettu

Ranskan ilmoitetaan kieltäytyneen maksamasta osuuttaan YKn Kongon operaatioiden menoista

Uniter Nations. — Myös Ranska on kieltäytynyt maksamasta mistään osasta YKn Kongon sotilasoperaatioista johtuvista menoista.

Tämä tehtiin julkiseksi täällä tiistaina vastuunalaisempien henkilöiden taholta, jotka sanoivat, että kaikki yritykset Ranskan kannanoton muuttamiseksi tässä asiassa ovat epäonnistuneet.

(Useat Canadan parlamentin alahuoneessa tiistaina puhuneet puhujat sanoivat, että kaikki sosialistiset ja kansandemokraattiset maat ovat samoin kieltäytyneet maksamasta näistä samoista operaatioista johtuvista menoista).

Ranska on täten ensimmäinen länsimaa, joka on ilmoittanut avoimesti, että se ei kannata YKn sotilaallista sekaantumista Kongon asioihin.

Tieto Ranskan kieltäytymisestä saattoi YKn virkailijat yhä vaikeampaan asemaan heidän yrittäessä selviytyä Kongon tilanteen ja YKn sitoumuksien aiheuttamasta rahapulasta.

Canada varoitti tiistaina, että YKlle tulee tapahtumaan samalla tavalla kuin ensimmäisen maailmansodan jälkeiselle Kansainliitolle ellei piakkoin voida löytää keinoja sen rahallisen tilanteen parantamiseksi.

Puhuessaan YKn yleiskokouksen budjettikomitean kokouksessa novascotialainen senaattori Frederick M. Blois varoitti, että itse YKn olemassaolo on vaarassa.

Senaattori Blois kehoitti YKn pääsihteeri Hammarskjöldia kohdistamaan enemmän painostusta YKn jäsenmaihin ja vaatimaan niitä maksamaan osuutensa näistä menoista ja samoin niistä, jotka johtuvat YKn joukkojen toiminnasta Egyptissä v. 1956 jälkeen.

Nämä operaatiot muodostavat suurimman erän YKn menoissa.

Kongon operaatiot vaativat $48,500,000 vuonna 1960 ja tänä vuonna menot tältä kohdalta nousevat odotettavasti $120,000,000:iin, eli kaksi kertaa niin suureen summaan kuin YKn kaikki muut menot yhteisesti.

YKn ja Ranskan lähetystön taholta on pidättäydytty niin vahvistamasta kuin kieltämästäkin, että Ranska ei ole suostunut lupaamaan varoja mainittuun tarkoitukseen.

Kuitenkin eräistä lähteistä saatujen tietojen mukaan Hammarskjöld on jo epäonnistuneesti yrittänyt saada Ranskaa muuttamaan kantaansa. Yhdysvaltain sanotaan myös pyytäneen Ranskaa osallistumaan laskujen maksamiseen, mutta yhtä vähin saavutuksin

Aikaisemmin tiistaina neuvostoliittolaiselta taholta syytettiin, että Canadalla ei ole mitään oikeutta pitää sotavoimiaan YKn palveluksessa Kongossa, sillä Canada on NATO-liiton jäsen.

Ranska on jatkuvasti vastustanut YKn joukkojen Kongon operaatioita. Tämä johtunee joidenkin diplomaattien mielestä siitä syystä, että Ranskalla on jokseenkin läheiset siteet Belgiaan. Samalla nämä diplomaatit huomioivat, että Ranska ei ole vielä kertaakaan Kongon tilanteesta keskusteltaessa YKssa sen jälkeen kun turvallisuusneuvosto päätti viime heinäkuun 14 päivänä lähettää YKn joukkoja Kongoon, äänestänyt mitään Kongoa koskevan päätöslauselman puolesta. Ranskan edustajat ovat aina pidättäytyneet äänestämästä. Sen lisäksi Ranska on jatkuvasti ollut eri mieltä uusien afrikkalaisten maiden kanssa, joka selvästikin johtuu Ranskan Algerian politiikasta.

Senaattori Blois ehdotti, että jos köyhemmät YKn jäsenmaat kokevat vaikeuksia YKn menojen osuutensa maksamisessa, niin mahdollisesti voitaisiin järjestää siten, että osuudet maksettaisiin kuukausittain.

Ranskan osuudeksi YKn viimevuotisista menoista on laskettu $3,099,642 eli 6.4 prosenttia. Seuraavaksi suuremmaksi osuudeksi on laskettu Britannian $3,768,002 eli 7.7 prosenttia. Neuvostoliitolta vaadittiin $6,596,425 eli 13.62 prosenttia ja eniten Yhdysvalloilta — $15,745,211 eli 32.51 prosenttia.

Senaattori Blois ehdotti myös, että mahdollisesti voitaisiin valita erikoinen neuvotteluelin tarkoituksella saada rästissä olevat maksut perityksi.

Jotkut komitean jäsenet olivat toivorikkaita, että mahdollisesti sellaisen elimen välityksellä voitaisiin saada Neuvostoliiton blokin maat maksamaan osuutensa YKn Kongon menoista ja arabimaat YKn keskiidän voimien menoista, joita ne ovat kieltäytyneet maksamasta.

YKn olemassaololle on välttämätöntä, sanoi senaattori Blois komitealle, että se saa tarvitsemansa varat ja että ellei niin tule tapahtumaan, on vain ajan kysymys milloin se tulee häviämään.

Heti kun senaattori Blois oli lopettanut puheensa kaikki 20 Latinalaisen Amerikan maata, paitsi Dominikaanin Tasavalta, ilmoitti, että he eivät voi maksaa täyttä osuuttaan YKn menoista.

Ohjusyritys epäonnistui Cape Canaveralissa

Cape Canaveral, Fla. — Mace-B-mallinen ohjus syöksyi täällä maahan tiistaina vähän matkan päässä lähetyslavaltaan.

Tämä 44 jalan pituinen ohjus lähti alkuun näennäisesti normaalisti, mutta kääntyi heti selälleen ja syöksyi maahan räjähtäen maata koskettaessaan.

Räjähdys sytytti eristetyllä alueella olevan pensaikon tuleen, mutta ei aiheuttanut mitään muuta omaisuusvahinkoa eikä ihmisten loukkaantumisia.

— Ensimmäinen Canadan sensus otettiin 1871 ja silloin oli maamme asukasluku 3,689,257.

Y-ASEKOKEILUKIELLOSTA EI VIELÄ SOPIMUSTA

Geneve. — Länsimaiden taholta hyljättiin tiistaina Neuvostoliiton ehdotukset ydinasekokeilukiellon valvontajärjestön miehittämisestä.

Yhdysvaltain edustaja Arthur H. Dean oli ainoa puhuja neuvottelujen 279. neuvotteluistunnossa.

Dean käytti 35 minuuttia aikaa palauttaakseen mieliin Yhdysvaltain ja Britannian valvontajärjestön miehittämistä koskevat mielipiteet, joita nämä maat ovat esittäneet sitten neuvottelujen alkamisen mainitun kolmen maan kesken lokakuussa v. 1958.

Neuvostoliitto on vaatinut, että sen omalle alueelle perustettavien valvontakeskuksien johtajien tulee olla neuvostoliittolaisia ja että neuvostoliittolaisten on sallittava osallistua tarkastuksiin.

Länsimaisella taholla on hyljätty Neuvostoliiton vaatimus sillä verukkeella, että siten neuvostoliittolaisilla voisi olla tilaisuus suorittaa valvontatyö omien etujensa mukaisesti.

Molemmin puolin on jo kauan sitten hyväksytty ehdotus, että asetettaisiin valvontajoukkoihin kolmasosa kummankin puolen kansalaisista.

Neuvostoliiton taholta on vaadittu tarkkaa jakoa siten, että näihin valvontavirkoihin joutuisi yhtä monta Neuvostoliiton blokin kannattajaa kuin Britannialle ja Yhdysvalloille myötämielisiä. Jälellä oleva kolmasosa täytettäisi Neuvostoliiton vaatimuksen mukaisesti puolueettomien maiden edustajilla. Tämä ehdotus ei ole saanut länsimaiden hyväksymistä.

Yhdysvaltain edustaja Dean on luvannut, että länsimaat yrittävät nyt laatia jotain muuta ehdotusta, jonka Neuvostoliitto voisi hyväksyä.

52 ihmistä kuoli lento-onnettomuudessa

Nurnberg, Länsi-Saksa. — Eräs tshekkoslovakialainen matkustajalentokone syöksyi maahan metsäalueella 30 mailia täältä pohjoiseen tiistaina sillä seurauksella, että kaikki matkassa olleet 52 ihmistä kuolivat.

Useat surmansa saaneet olivat lapsia.

Tämä 80 matkustajaa kuljettamaan kykenevä Ilyushin 18-mallinen lentokone oli matkalla Prahasta länsiafrikkalaisen Malin tasavallan pääkaupunkiin Bamakoon ja ensimmäinen välilasku oli tarkoitus tehdä Zurichissa, Sveitsissä.

Silminnäkijät kertovat, että lentokone oli syttynyt tuleen jo ennenkuin sen ohjaaja ilmeisestikin yritti hätälaskua lähellä Ruesselbachin kylää.

Tapahtumapaikalta löydettiin tshekkoslovakialaisia postisäkkejä ja yksi neuvostoliittolainen passi.

Sanoo Incon suunnittelevan nyt tuotannon supistamista Sudburyssa

Torontolaisen aamulehden, Globe and Mailin kirjeenvaihtaja James Scott ilmoitti alkuviikolla Thompsonista, Manitobasta, että Inco aikoo lähitulevaisuudessa supistaa tuntuvasti tuotantoaan Sudburyssa sillä perusteella, että Sudburyn laitokset ovat nyt mukaa ylikuormitettuja ja että ne tulevat vähemmällä tuotannolla tuottamaan enemmän voittoa. Toisena syynä Sudburyn tuotannon supistamiselle sanotaan olevan se, että Inco haluaa käyttää hyväkseen Thompsonissa saatavissa olevan verovapauden koko tuotannolle kolmen vuoden aikana:

Vastaten kysymykseensä tuleeko Thompsonin nikkelituotanto vaikuttamaan Sudburyn alueen operatioihin? mr. Scott selittää:

— Pitkän tähtäimen vaikutus edellyttäen että kysyntä on riittävän suuri yhtiön koko tuotannolle, sen (Thompsonin tuotannon) vaikutus on merkityksellinen (Sudburyn alueen operatioihin).

Koska tällä kertaa on vaikea nähdä vuotta 1961 pitemmälle — eikä sekään ole helposti nähtävissä — nyt voidaan sanoa, että tämän vuoden tuotannossa ja voitoissa on vähän eroa verratessa niitä 1960 tuloksiin.

"Ei ole syytä odottaa voittojen eroavan paljoakaan siitä mitä ne olivat v. 1960", sanoi presidentti J. Roy Gordon.

Syy tähän on siinä, että Thompsonin kaivos ei tuota täydellä, 75,000,000-paunan kapasiteetillaan vielä muutamaan kuukauteen ja sen tuottama nikkeli tekee mahdolliseksi tuotannon supistamisen Sudburyssa siinä määrin, ettei (Sudburyn) tuotantoa tarvitse ylläpitää sen taloudellisesti edullisen tason yläpuolella.

Viime vuonna Sudburyn kaivokset tuottivat 351,000,000 paunaa nikkeliä, mutta mr. Gordon sanoo olleensa aina sitä mieltä, että Sudburyn laitosten tehokas tuotantomäärä on 310,000,000 paunaa vuodessa. Mitä Thompson tuottaa tänä vuonna, voi siis täyttää sen, missä määrin Sudburyn tuotantoa supistetaan.

Mr. Gordon sanoi, ettei Sudburyn tuotannon supistamista sovi pitää tuotannon vähentämisenä, vaan mieluimminkin kaivosten, sulattimon ja jalostamon nykyisen paineen huojentamisena sillä ne ovat toimineet yli tehokkaan tuotantokapasiteettinsa.

Tuottamalla täydellä kapasiteetilla Thompsonin kaivoksista, Inco voi käyttää täydellisesti hyväkseen Canadan verolakeja, mitkä myöntävät 3-vuotisen tuloverovapauden uusille kaivoksille, kuten Thompsoninkin kaivokselle.

Puheenjohtaja Henry S. Wingate arvelee, että nikkelin myynnit tämän vuoden ensimmäisellä puoliskolla nousevat 3 prosentilla vastaavaan aikaan verraten v. 1960.

Mitään kansainvälisten markkinain keikausta ei ole odotettavissa Venäjän nikkelituotannon taholta, sanoi hän. Mr. Wingate arvioi, että Venäjä ei voi tuottaa nikkeliä muuta kuin omiin tarpeisiinsa — noin 150,000,000 paunaa vuodessa, mistä määrästä ei lähetetä muille markkinoille kuin Kiinaan ja vähän Suomeen. Suurkysymyksenä on se miten kehittyy Kuuban nikkelituotanto, sanoi hän.

Mr. Wingate sanoi pikkuautojen tuotannon vaikuttavan nikkelituotantoon, sillä pieniin autoihin käytetään enemmän nikkeliä kuin suuriin. Pienet osat on tehtävä lujemmasta metallista, missä tarvitaan nikkeliä.

Sudburyn työläispiireissä suhtaudutaan hyvin vakavasti tähän yleistä huolestuneisuutta aiheuttaneeseen uutistietoon. Se viittaa siihen, että Inco aikoo todella käyttää "täydellisesti hyväkseen" Thompsonista saamansa verovapauden ja vähentää tuotantoaan tuntuvasti täällä Sudburyssa, kuten esimerkiksi kommunistinen puolue on varoittanut jo pitkän aikaa.

Jos Inco vähentää tuotantoaan 351,880,000 paunastaa 310,000,000 paunaan niin se tarkoittaa joukkomittaista työttömyyttä nikkelinkaivajain ja sulattotyöläisten keskuudessa. Mahdollisesti tätä työvoiman suurta vähennystä ei voida toteuttaa nyt heti kesälomien aikana, mutta syksyn näkymät ovat pilvessä, ellei Sudburyn kaupungin koko väestö nouse omien etujensa perusteella tukemaan kaivos- ja sulattotyöläisten työmahdollisuuksia, selittävät asiaan kiintyneet työväenmiehet.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Uraaniskandaali

Molemmilla vanhoilla puolueilla, niin liberaali- kuin torypuolueellakin on nyt poliittisesti kuumat paikat siitä kun ne ovat pitäneet salassa tiedon, että Britannia tulee sopimukseltaan lisäämään useita vuosia Elliot Laken elämää.

Maaliskuussa 1957 — s.is neljä vuotta sitten allekirjoitettiin sopimuksen mukaan ostaa Britannia Canadasta lähes $200,000,000 arvosta urania. Mutta kukaan "ulkopuolinen" ei ole saanut tietoja tästä kaupasta?

Ilmeisenä tarkoituksena on ollut tehdä muka "pakon" edessä sellainen leikkaus, mitä ei olisi sovinnolla voitu tehdä, jos olisi ollut tieto tämän sopimuksen olemassaolosta. Tuhannet työläiset ja pikkuliikemiehet "syötiin" pois tieltä. He menettivät kotinsa ja kaikki pikkusäästönsä. Samalla kertaa "tapettiin" tai ostettiin pienet yhtiöt niin, että jälelle jäi miltei täydellinen monopolitilanne. Suuret söivät suihinsa pienet kilpailijansa nimenomaan siksi kun tämä $200 miljoonan uranitilaus kuluttaa määrävuosien ajan vain noin neljänneksen Elliot Laken tuotantokapasiteetista. Siitä ei "riittänyt" enää murujakaan pienemmille ja niin päättivät suurpääoman miehet liberaali- ja torypuolueen myötävaikutuksella ajaa kotikonnuiltaan satoja työläisiä ja pikkuliikemiehiä, sekä samalla antaa "armon" iskun monelle pikkuyhtiölle, joiden osakkeenomistajatkin saivat havainto-opetusta siitä minkälaista lähimmäisen rakkautta suurpääoma edustaa.

* * *

Vastatessaan vihaisiin kysymyksiin, pääministeri Diefenbaker sanoi alahuoneen istunnossa maanantaina, että mitään "virallista sopimusta" ei ole Britannian kanssa tehty — että on olemassa vain allekirjoitettu "ostositoumus" eli "letters of intent".

Että tämä selitys on vain "hiusten halkomista" se näkyi pääministeri Diefenbakerin omasta lausunnosta kun hän yritti selittää, ettei mitään "salaamista" ole muka tapahtunut kun torypuolueen silloinen kauppaministeri Gordon Churchill oli helmikuussa 1958 sanonut alahuoneen istunnossa, että uranikaupasta käydään neuvotteluja Britannian kanssa.

Käsittäen, että tällainen ylimalkainen lausunto "käytävistä neuvotteluista" ei pelasta torypuoluetta pintehestä, pääministeri vetosi nyt siihen, että Yhdysvaltain ja Britannian hallitus olivat pyytäneet, ettei Canada ilmoittaisi kuinka suurista uranimääristä kulloinkin neuvotellaan?

Ja liittohallitus pitää USAn tällaista toivomusta voimassa muka vielä sen jälkeen kun Washington kieltäytyi Ottawan pyynnöistä ja rukouksista huolimatta ostamasta canadalaista urania?

Tosiasia on, kuten pääministeri Diefenbaker joutui nyt myöntämään, että Britannia on allekirjoittanut ainakin "ostositoumuksen" vaikkei varsinaista sopimusta olisikaan allekirjoitettu, jonka perusteella Britannia ostaa Canadasta huhtikuun 1 päivästä 1963 joulukuun 31 päivään 1966 välisellä ajalla 24,000,000 paunaa urania, maksaen siitä $8.00 paunalta, eli yhteensä noin $192,000,000.

* * *

Vaikka liberaalipuolueen johtaja mr. Pearson tekeytyy nyt tietämättömäksi tästä kaupasta — ja Elliot Lake on sivumennen sanoen hänen omalla vaalialueellaan — niin kukaan ajatteleva ihminen ei voi uskoa hänen meriselityksiään. Tosiasiahan on, että tämä sopimus tehtiin Britannian kanssa kymmenkunta viikkoa ennen liberaalipuolueen hallituksen eroa. Liberaalipuolueen hallituksen yhtenä johtavana jäsenenä mr. Pearson ei voinut olla tietämättä tästä sopimuksesta. Se on sitäkin mahdottomampaa kun muistetaan, että liberaalipuolueen silloisen hallituksen yksi ministeri, yleisten töiden ministeri Robert Winters siirtyi välittömästi ministerituolilta Rio Tinto Mines Ltdn presidentin pallille ja liberaalipuolueen taloustsaari, C. D. Howe saman yhtiön johtokunnan jäseneksi. Kuka voi kaiken tämän jälkeen uskoa sellaisia satuja, ettei mr. Pearson muka tietänyt mitään tästä salassapidetystä uranisopimuksesta?

Ja miksi tämä sopimus pidettiin salassa? Eldorado Mining and Refining Ltd. (kruunun yhtiön) presidentti W. M. Gilchristin kerrotaan selittäneen, että hän ei halunnut rohkaista niitä kaivoksia, jotka menestyivät v. 1950 hyvin, mutta jotka eivät välttämättä olleet taloudellisesti tuottavia yrityksiä. Eldorado katsoi edulliseksi vähentää tuottajain määrää!

Kas siinä on kapitalistista moraalia kerraksi. Suuret syövät pieniä, kuten viidakossa konsanaan!. Ja pikkuihmiset maksavat viulut!

Espanjan poliittisten vankien puolesta

Pariisissa, Ranskassa kokoontui viikon vaihteessa kansainvälinen konferenssi, jonka tavoitteena oli keskustella siitä, miten voivat demokraattiset voimat auttaa Francon vankiloissa viruvia poliittisia vankeja.

Vaikka meidän ns. "vapaa lehdistömme" ei olekaan vaivautunut suuremmin tätä asiaa selittämään, niin kaikesta huolimatta on kerrottu, että k.o. kaksipäiväiseen konferenssiin osallistui 500 edustajaa neljästätoista maasta.

Francon vankiloissa on tiettävästi vieläkin tuhansia poliittisia vankeja — toiset heistä ovat joutuneet olemaan vankilassa aina Francon valtaantulosta alkaen, vuodesta 1939 lähtien, siis 22 vuotta. Näin pitkän aikaa vankiloissa viruneita poliittisia vankeja on Espanjassa arviolta 2,000!

Poliittisten vankien tuomiot langetetaan sotilastuomioistuimissa, joissa normaali oikeudenkäyntitapa ei ole lainkaan mahdollinen ja tuomio jo etukäteen varma sanelutuomio. Niinpä tuomioiden pituus saattaa olla joidenkin kohdalla jopa 60 vuotta, minkä suorittaminen inhimillisesti katsoen on mahdotonta. Espanjan vankiloista poispäässeet tietävät myös kertoa, että olot vankiloissa ovat epäinhimillisiä.

Tätä mielivaltaisuutta ja epäinhimillisyyttä vastaan on noussut liike, minkä yhtenä kohokohtana oli Pariisissa nyt pidetty kansainvälinen konferenssi. Kysymys ei ole liioin "vain kommunistisesta" toiminnasta kuten Francon hallitus selittää, sillä tähän liikkeeseen osallistuu paljon laajempia piirejä. Myös tiedetään, että Francon vankiloissa viruvat vangit edustavat erilaisia yhteiskuntapiirejä ja erilaisia poliittisia mielipiteitä. Riittää kun sanotaan, että Espanjan vankiloissa on tällä kertaa poliittisista syistä 300 pappiakin.

Jäämme mielenkiinnolla seuraamaan yksityiskohtaisempia tietoja Pariisissa nyt pidetyn kansainvälisen konferenssin päätöksistä ja toimintasuunnitelmista. Toivottavaa kuitenkin olisi, että Canadassakin kiinnitettäisiin huomiota asiaan, sillä Francon vankiloissa viruvat poliittiset vangit ovat todella kaikkien oikeamielisten ihmisten avun ja tuen tarpeessa.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Emma Ahola, Sudburyn vanhainkodissa, täyttää lauantaina, huhtikuun 1 pnä 84 vuotta.

Aku Päiviö, Tilton Lake, Ont., täyttää sunnuntaina huhtikuun 2 pnä 82 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

David Lampinen, Nairn Centre, Ont. täyttää sunnuntaina, huhtikuun 2 pnä 84 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Mitä muut sanovat

TYÖMIEHEN ISÄNMAA

on jotakin muuta kuin sotaiset muistot kirjoitti Helsingissä ilmestyvä Päivän Sanomat viime viikolla artikkelissaan työmiehen suhteista isänmaahan. Lehti totesi oikeistopiirien puhuvan sodanaikaisella rintaäänellä isänmaasta, jonka honkien huminaa nuorison tulisi valmistautua kuuntelemaan "kumpujen alla":

"Erilaiset upseeri-, aliupseeri- ja reserviupseerikerhojen nimillä toimivat porukat ovat olleet samalla asialla. Niiden kokouksissa on 'Kollaa kestää'-hengen ylläpitäminen niittänyt rivejensä eheyttä. Emme ole huomanneet niissä tilaisuuksissa millään tavoin otetun huomioon sitä, että tätä maata voitaisiin rakentaa muullakin tavoin kuin sotaisilla muisteloilla. Ei niissä ole puhuttu mitään tämän päivän kulttuurista. Ei sanaakaan nuorisoon istutettavista rauhan ihanteista, työmiehelle järjestettävästä leveämmästä leivästä.

Työmiehen isänmaa on jotain muuta kuin sotaiset muistot. Se on tämän päivän elämää. Se on otsa hiessä syötyä jokapäiväistä leipää, se on paremman päivän odotusta ja vaatimusta. Rauhan töiden asettamista sotaisten muistojen ja uuden valmistelun edelle."

YLEISÖN KIRJE

POIKA TUOMISEN KIRJOILLA EI AUTETA SUOMEN TYÖLÄISTEN ASIAA

Kun luin Arvo (poika) Tuomisen puheen, jonka hän piti Turun hovioikeudessa muistaakseni 30-luvulla, niin arvelin, että Turun hovioikeudessa ei ole ennen sellaista puhetta pidetty ja olen vieläkin tänä päivänä samaa mieltä.

Myöhemmin minulla oli tilaisuus tutustua häneen Karjalassa. Luulin vielä silloin, että hän on todellinen työväenluokan edustaja. Mutta kun luin "Kremlin Kellot" niin huomasin, että minun kuvitelmani on susi lammasten vaatteissa sillä kaiken työn mitä hän on tehnyt Venäjää vastaan on tehnyt tietoisesti vahingoittaakseen Venäjän työläisiä ja koko maailman työläisiä juuri sen luokan eduksi jonka edessä hän piti puolutuspuheensa Turun havioikeudessa ja kirjoistaan hän on niittänyt mainetta omistavan luokan taholta.

Tähän sopisi hyvin tuo raamatun lause, että kun tämä tpahtuu tuoreessa puussa, niin mitä sitten kuivassa tapahtuu.

Ei ole ihme jos sellaiset ihmiset näkivät ja edelleenkin näkevät sekä uskovatkin näkemättään vikoja työläisten vastoinkäymisissä kun on kysymyksessä uuden järjestelmän luominen. On otettava huomioon, että varsinkin niin takapajuisessa maassa kuin Venäjä oli ja kun koko muu maailma taisteli sitä vastaan ja kun tulee vielä kysymykseen tuholaiset niin on luonnollista, että virheitä tehtiin.

Mikähän olisi Venäjän kansan kohtalo jos johtajat olisivat menetelleet samalla tavalla kuin Poika-Tuominen? Tuominen kyllä näkee ettei historia tunne mitään niin nopeaa kehitystä kuin on tapahtunut Venäjällä. Kansan on täytynyt kärsiä puutetta, sillä kaikkea hyvää mikään kansa eikä mikään järjestelmä pysty luomaan yhdellä kerralla. Koska ei saatu ulkopuolista apua niin oman kansan on täytynyt kiristää omaa suolivyötään. Jos Jumala loi tämän maailman, niin ihmiset on täytynyt tehdä hyötyä tuottavat välineet. Neuvosto-Venäjä on tehnyt suuren palveluksen ei ainoastaan Venäjän kansalle vaan koko maailman kansoille. Ilman Venäjää olisimme kaikki Hitlerin rautakouran alla, tarkoitan kaikki ne, joita ei tuhottu polttouuneissa ja kaasukammioissa. Ne, jotka tulevat kirjoittamaan tulevaa maailman historiaa, tulevat osoittamaan, että Neuvosto-Venäjä esitti sodassa johtavaa osaa. Ilman Venäjää orjuudessa eläneet kansat eivät olisi pystyneet taistelemaan vapauutta itselleen. Jos tätä maailmaan ei kokonaan tuhota atomipommeilla niin maailman kansat tulevat kiittämään ja muistamaan Venäjää siitä avusta mitä ne saivat itsenäisyystaistelussa.

Poika-Tuominen sekoittaa toden ja valheen tehdäkseen itsensä paremin uskottavaksi. Aivan samalla tavalla kuin käärmeen sanottiin tehneen Eevalle. En kirjoittaisi näin ellei minulla olisi ollut omakohtaisia kokemuksia noilta ajoilta.

Pitäisin maailman suurimpana ihmeenä jos kaikki olisi mennyt moitteettomasti.

Sanonkin nyt Poika-Tuomiselle, että kun hän pääsi omilla ehdoillaan takaisin Suomeen hänellä on nyt tilaisuus yhdessä Suomen porvariston kanssa toimia Suomen kansan hyvinvoinnin puolesta, mutta "Kremlin kelloilla" ja "sirpin ja vasaran maalla" sitä ei voi tehdä. — I. S.

Liikennetyöläisten lakko Italiassa

Rooma. — Liikennetyöläisten lakot kautta Italian tyrehdyttivät liikenteen tiistaina lopettaen kaiken laivaliikenteen ja kaupunkien välisen bussipalvelun.

Myös lakossa tai uhkaamassa lakkoutua olivat lääkärit, lakimiehet, kaivostyöläiset ja lukuisat hallituksen työläiset.

Useimmat lakot on järjestetty 24 tuntia kestäviksi.

Britannian hallitusministerien palkkaa lisättänee

Lontoo. — Britannian parlamentin heikosti "kansoitetussa" alahuoneessa esitettiin tällä viikolla lakiehdotus, jolla korotettaisiin hallitusministerien palkkoja. Alahuone hyväksyi lakiehdotuksen esittämisen 122 äänellä 21 vastaan.

Ehdotuksen mukaan pääministerin tulisi saamaan 25,000 puntaa vuodessa nykyisen 10,000 asemesta. Muille johtavimmille ministereille maksettaisiin 10.600 puntaa vuodessa nykyisen 5,000 asemesta.

— Reliikki, pyhäinjäännös; rakas muistoesine.

Lumumban viimeinen kirje:

ÄLä itke minua

"Afrikka kirjoittaa oman historiansa ja kummassakin, niin pohjoisessa kuin etelässäkin se tulee olemaan arvokkuuden ja kunnian historiaa.

"Älä itke minua. Minä tiedän, että kidutettu maani kykenee puolustamaan vapauttaan ja itsenäisyyttään. Eläköön Kongo, eläköön Afrikka."

Patrice Lumumba, joka kirjoitti nämä sanat, on kuollut — murhattu niiden miesten toimesta, jotka ovat julistaneet itsensä Kongon hallitsijoiksi.

Vastauksen he saavat siihen katoamattomassa vaapuden testamentissa, joka on miehen joka oli Kongon pääministeri, viimeinen kirje vaimolleen. Täynnä uskoa ja toivoa tulevaisuudesta, joskin siinä heijastuu toivottomuutta omaan kohtaloonsa, tämä kirje on julkaistu ympäri maailmaa sen jälkeen kun se ensiksi julkaistiin tunisialaisessa viikkolehdessä Afrique Actionissa. Mutta meidän maassamme ei ainoakaan televisio- taikka radiokomendaattori ole maininnut siitä sanaakaan eivätkä päivälehdet ole julkaisset riviäkään siitä.

Seuraavassa on kirje — asiakirja, joka jää historiaan — jota on yritetty unohtaa:

Kallis vaimoni:

Kirjoitan nämä sanat sinulle tietämättäni tuletko niitä koskaan saamaan ja tulenko olemaan elävä kun luet niitä.

Kaiken aikaa kun olen taistellut maani itsenäisyyden puolesta en koskaan ole epäillyt meidän pyhän asian voittoa, jolle minä ja minun toverini olemme pyhittäneet koko elämämme.

Me olemme ainoastaan halunneet maallemme oikeutta kunnolliseen elämään, kunnioitusta ilman verukkeita, itsenäisyyttä ilman rajoituksia.

Tätä eivät koskaan ole halunneet belgialaiset kolonistit ja heidän länsimaiset liittolaisensa, jotka ottavat vastaan suoraa taikka epäsuoraa, avointa taikka peitettyä kannatusta korkeilla paikoilla olevilta YKn, johon me asetimme toiveemme kun esitimme avustusvetoomuksemme, virkailijoilta.

He viettelivät joitakin patriootteiamme, ostivat toisia ja tekivät kaikkensa vääristääkseen totuuden ja häpäisivät meidän itsenäisyyttämme.

Voin sanoa tämän — elävänä taikka kuolleena, vapaana taikka vankilassa — ei ole kysymys minun persoonastani.

Pääkysymys on Kongosta, onnettomasta kansastamme, jonka itsenäisyys on poljettu maahan.

Tästä syystä meidät suljettiin vankilaan ja tästä syystä he pitävät meidät erillään kansasta. Mutta minun luottamukseni pysyy murtumattomana.

Tiedän ja tunnen syvällä sydämessäni, että enemmän taikka myöhemmin kansani vaaputtaa itsensä sisäisistä ja ulkolaisista vihollisistaan ja nousee yhtenä sanoakseen "Ei!" kolonialismille, julkealle kuolevalle kolonialismille, voittaakseen kunnian puhtaassa maassa.

Me emme ole yksin. Afrikan, Aasian ja vapaiden sekä niiden maiden ihmiset, jotka taistelevat vapautensa puolesta eri maailman kulmilla ovat miljoonien kongolaisten puolella, jotka eivät anna perään taistelussa niin kauan kuin yksikin kolonialisti taikka kolonialistien palkkarenki on maassamme.

Pojilleni, joista olen erossa ja joita mahdollisesti en koskaan enää saa nähdä, haluan sanoa, että Kongon tulevaisuus tulee olemaan loistava ja minä odotan heidät, kuten kaikkien kongolaisten, täyttävän meidän pyhän tehtävän palauttamalla meidän itsenäisyytemme ja suverenisuutemme.

Ilman kunniaa ei ole vapautta, ilman oikeutta ei ole kunniaa, ilman itsenäisyyttä ei ole vapaata ihmistä.

Raakuus, herjaus ja rääkkääminen eivät koskaan pakoita minun pyytämään armoa, koska mieluummin kuolen pää pystyssä, murtumattomalla luottamuksella ja syvällä uskolla maamme kohtaloon kuin elää nöyryytettynä ja kieltää periaatteet, jotka ovat pyhiä minulle.

Päivä tulee jolloin historia puhuu. Mutta ei se ole sitä historiaa, jota opetetaan Brysselissä, Pariisissa, Washingtonissa, taikka Yhdistyneissä Kansakunnissa.

Se on sitä historiaa, jota opetetaan niissä maissa, jotka ovat voittaneet vapautensa kolonialismilta ja sen nukeilta.

Afrikka kirojittaa oman historiansa ja kummassakin, niin pohjoisessa kuin etelässäkin se tulee olemaan arvokkuuden ja kunnian historiaa.

Älä itke minua. Minä tiedän, että kidutettu maani kykenee puolustamaan vapauttaan ja itsenäisyyttään. Eläköön Kongo, eläköön Afrikka!

Thysvillen vankilassa.

Patrice Lumumba.

90 vuotta maailman ensimmäisestä työväen hallinnosta

Pariisin kommuunin 72 päivää

Yhdeksänkymmentä vuotta sitten saavuttivat Pariisin työtätekevät voiton maailman ensimmäisessä proletaarisesssa vallankumouksessa. 72 vuorokauden ajan he pitivät valtaa omissa käsissään yli kaksi kuukautta hallitsi työläisten ensimmäinen hallitus, Pariisin kommuuni.

Tilanne Ranskassa ennen Pariisin kommuunin julistamista oli varsin monimutkainen. Napoleon III johtama entisen keisarikunnan romahduksen jälkeen oli syyskuussa 1870 julistetu tasavalta ja muodostettu ns. "kansallisen puolustuksen hallitus". Tämän hallituksen tehtävänä olisi ollut kansan nostaminen puolustamaan maata ulkoista vihollista preussilaisia sotajoukkoja vastaan, jotka silloin seisoivat aivan Pariisin porteilla — oli juuri käynnissä vuosien 1870—1871 ranskalais-saksalainen sota. Kansallisen puolustuksen sijasta tuosta hallituksesta tuli — kuten Karl Marx toteaa — "kansallinen petturuuden hallitus". Hallitus ei pitänyt vihollisenaan preussilaisia vaan Pariisin työtätekeviä, joilla oli jo kunniakkaita vallankumouksellisia perinteitä. Tämän vuoksi hallitus hajotti Pariisin Kansalliskaartin pataljoonat, mikä toimenpide nostatti vallankumousmielialaa kaartilaisten keskuudessa.

Thiers'in hallitus suoritti kansanvastaisia toimenpiteitä tuhkatiheään. Maaliskuun 10. päivänä riistettiin Pariisilta pääkaupungin asema, sen jälkeen kiellettiin kuusi tasavaltalaista lehteä, kumottiin päätös maksuvelvollisuuden lykkäämisestä, mikä johti monien velallisten, pikkukauppiaiden ja käsityöläisten vararikkoon. Edelleen hallitus esitti lakiesityksen, jonka mukaan vuokrat oli sodan ajalta maksettava viipymättä — toimenpide, joka olisi ajanut tuhansia ihmisiä kadulle. Kun lisäksi Kansalliskaartista saatu palkka otettiin nyt pois tuhansilta pariisilaisilta, joutuivat he täydelliseen kurjuuteen.

THIERS'IN JOUKOT VOITETAAN

Maaliskuun 18. päivänä 1871 kello kolmen aikaan aamulla Thiers'in joukot alkoivat sotatoimet. Niiden oli määrä vallata Kansalliskaartin tykistö. Toimenpiteen todellisena tarkoituksena oli sotilasdiktatuurin perustaminen Pariisin ja Kansalliskaartin keskuskomitean toiminnan ehkäiseminen.

Operaatio alkoi Montmartrelta. Kun hallituksen joukot yrittivät vallata aseet, valtavat työläisjoukot kerääntyivät sotilaiden ympärille. Sotilaiden yhteenkuuluvaisuus kansan kanssa voitti sotilaskurin määräykset. Thiers'in yritys riisua vallankumoukselliset sotajoukot aseista kärsi täydellisen tappion. Kaupungissa alkoi kapina. Iltapäivällä saattoivat ulkoasiainministeriön rakennukseen siirtyneet hallituksen jäsenet nähdä Kansalliskaartin rivistöjen marssivan ohi kohden kaupungintaloa. Thiers katsoi parhaaksi paeta Pariisista Versailles'iin. Pariisin proletariaatti oli saavuttanut voiton.

Thier'istä saavutetun suhteellisen helpon voiton jälkeen Kansalliskaartin keskuskomitea teki päätöksiä sen varalta, että entisen hallituksen joukot yrittäisivät palata Pariisiin tai että porvarilliset pataljoonat ryhtyisivät hyökkäykseen. Sen sijaan ei ymmärretty, että noissa oloissa parhaana takeena voiton lujittamiseksi olisi ollut hyökkäys. Thiers'in paniikin vallassa pakenevien joukkojen seuraaminen. Karl Marx mainitsi jo huhtikuun 12 päivänä 1871 lähettämässään kirjeessä, että vallankumouksellisten joukkojen olisi pitänyt välittömästi ryhtyä hyökkäykseen Versailles'ta vastaan. Sen lisäksi Versailles'ta puolustavien joukkojen määrä oli varsin mitätön.

PARIISIN KOMMUUNI JULISTETAAN

Maaliskuun 26. päivänä pantiin toimeen Pariisin kunnallisneuvoston eli Pariisin kommuunin, kuten sitä keskiajalta lähtien on nimitetty, vaalit. Kahden päivän kuluttua kommuuni kokoontui kaupungintalolle ja muodosti johtavat elimensä. Tuona päivänä vallitsi Pariisissa kansanjuhlan tunnelma, kommuunin julistamisen kunniaksi järjestettyyn mielenosoitukseen osallistui yli 200.000 ihmistä.

Uusi valta hyväksyi heti koko joukon tärkeitä päätöksiä, joiden tarkoituksena oli vallankumouksen voiton turvaaminen. Erikoisesti määrättiin, että jokaisen sotilaskelpoisen kansalaisen on liityttävä Kansalliskaartiin. Sosiaalisella alalla kumottiin Thiers'in hallituksen taantumukselliset päätökset. Eräs kommuunin merkittävimmistä poliittisista päätöksistä koski kaikkien Versailles'sta tulevien ja tulleiden määräysten mitätöimistä. Lisäksi päätettiin, että kommuunin jäsenenä voi olla myös ulkomaalainen henkilö, koska "kommuuni on kansainvälinen tasavalta".

KOMMUUNIN TOIMINTA

Pariisin kommuunilla oli valtava merkitys työväenluokalle. Se opetti koko Euroopan proletariaattia oikein asettamaan ja ratkaisemaan sosiaalisen vallankumouksen konkreettisia ongelmia. Kommuuni hajoitti porvariston valtiollisen vallan ja sen herruuden erilaiset elimet. Palkka-armeijan sijaan se asetti aseistetun kansan, yläluokan etuja puolustaneen poliisin se järjesti kokonaan uudelleen, valtiokoneisto supitettiin minimiin ja samalla se yksinkertaistettiin. Ideologisen sorron välikappale, kirkko erotettiin valtiosta, porvarillinen oikeus, joka oli uskollisesti palvellut pääoman etuja, korvattiin uusilla, kansan valitsemalla oikeuselimillä.

Pariisin kommuunilla, jonka tehtäväksi lankesi kansallisten etujen puolustaminen hetkellä, jolloin porvaristo oli valmis antautumaan Bismarckin armoille, ja samaan aikaan työväenluokan puolustaminen, kapitalistista riistoa vastaan, oli eräitä heikkouksia orjelmansa toteuttamisessa. Suuren virheen se teki siinä, ettei toimenpiteissä kapitalisteja vastaan menty kyllin pitkälle — ennen kaikkea sallittiin pankkiirien pitää omaisuutensa. Kommuunin toinen vakava virhe oli hyväntahtoisuus vihollisia kohtaan. Tämä ilmeni sekä sotatoimien viivyttelyssä että riittämättömissä toimenpiteissä kommunin vihollisia vastaan itse Pariisissa.

KOMMUUNIN KUKISTUMINEN

Varsin pian yrittivät Versailles'in siirtyneet, noin 70,000 miestä käsittävät Thiers'in joukot uutta hyökkäystä Pariisia vastaan. Pian niiden avuksi tuli vielä 100,000 Bismarckin vapauttamaan ranskalaista sotavankia. Ensimmäinen taistelu tapahtui huhtikuun 2. päivänä ja sitä seurasi kuusiviikkoinen ankara piiritys. Toukokuun 17. päivänä viisi Pariisin kahdestakymmenestä alueesta oli jo tulituksen kohteena, mutta Kommuuni ei vielä tässäkään vaiheessa täysin ymmärtänyt vaaran suuruutta. Niinpä toukokuun 19. päivän istunnossa pohdittiin työväenteattereiden työskenteelyolosuhteita. Kysymys oli epäilemättä tärkeä, mutta se ei lainkaan soveltunut ajankohtaan, jolloin viholliset olivat jo tunkeutumassa kaupunkiin. Vasta näinä päivinä kommuuni esitti kaikille pariisilaisille kehoituksen puolustaa kaupunkia asein ja barrikadit ilmestyivät kaduille.

Toukokuun 23. päivänä versailles'laiset valtasivat Montmartren, seuraavana päivänä kommuuni lähti Pariisin kaupungintalosta. Versailles'laisten valtaamissa kaupunginosissa alkavat suoranaiset joukkomurhat. Eräs taantumuksellinen lehti kirjoitti: "He eivät surmaa vain velvollisuuttaan täyttäviä sotilaita, he olivat olioita, jotka muistuttivat villipetoja". Toukokuun 27. päivänä kommunardit kokoontuivat yhteen Bellevillen kaupunginosassa ja taistelujen viimeisenä näyttämönä oli Pere-Lachaisen hautausmaa, jota pariisilaiset puolustivat kivi kiveltä.

Taistelut vaativat 30,000 ranskalaisen hengen ja Pariisin kommuunin kukistuttua heitettiin 40,000 ihmistä vankilaan.

INTERNATIONALE

Pariisin kommuunin virheet johtuvat suurelta osalta siitä, ettei sen piirissä tunnettu tieteellisen vallankumouksellisen opin teoriaa, jonka Karl Marx juuri noiden vuosikymmenien aikana oli luonut. Meidän aikanamme olosuhteet ovat perin pohjin muuttuneet. Tieteellinen sosialismi on muuttunut miljoonien työtätekevien ideologiseksi aseeksi, työväenluokalla on eri maissa johtajanaan todellisia taistelupuolueita, työväenluokan tukena kaikkialla maailmassa on jatkuvasti voimistuva sosialististen maiden leiri. Kaikki tämä antaa rohkeata ja ylpeätä luottamusta tulevaisuuteen.

Kommuunin taisteluista nousi maailmalle työväenluokan taistelulaulu, Internationale. Sen tekijän Eugéne Pottier oli Pariisin 11. alueen kommuunin jäsen. Tuskin olivat Pariisin katutaistelut päättyneet ja versailles'laisten teloittajien ampumat laukaukset kaikuivat vielä, kun yhäti vallankumoukseen luottava Pottier jo toukokuussa 1871 kirjoitti Internationale-runonsa. Hän käsitti, että vaikka Pariisin kommuuni joutui häviölle, niin kommunardien asia on koko maailman työväenluokan yhteinen. Tänä päivänä voidaan sanoa, että hänen runonsa suurenmoinen tulevaisuudennäky — niin huomispäivänä kansat on veljet keskenään" — on jo selvästi toteutumassa.

Gaitskell hylkäsi 78:n vetoomuksen

Lontoo. — Työväenpuoleen johtaja Hugh Gaitskell on hylännyt 78:n puolueeseen kuuluvan parlamentinjäsenen allekirjoittaman anomuksen, että viime viikolla tehty päätös viiden vasemistosiipeen kuuluvan miehen erottamisesta puolueen parlamenttiryhmästä peruutettaisiin.

Nämä viisi erotettua ovat Michael Foot, Sidney Silverman, Emerys Hughes, William Baxter ja Stephen Davies. Heidän erottamisensa aiheutui siitä, että he olivat äänestäneet eräitä puolustusmäärärahaehdotuksia vastaan puoluejohdon annettua määräyksen, että puolueen jäsenet pidättäytyisivät äänestyksestä. Kun he siitä huolimatta äänestivät, voidaan sitä johdon mielestä tulkita tavalla, josta voidaan saada sellainen käsitys, että labour ei yleensä halua minkäänlaisia puolustusvoimia.

Merkkejä EFTAn ja EECn yhteistyöstä

Bonn. — Englannin finanssiministeri Selwyn Lloyd sanoi Länsi-Saksan talousministerin Ludwig Erhardin kanssa käymiensä neuvottelujen päätyttyä perjantaina, ettei EFTAn ja EECn välisiä suhteita koskevissa probleemeissa päästy lainkaan eteenpäin.

Hän lisäsi kuitenkin, että suotuisan ratkaisun mahdollisuudet paranevat ja että poliittisella tasolla voidaan havaita kauan kaivatun yhteisön ensimmäisiä merkkejä.

Ohjus kääntyi väärään suuntaan

Cape Canaveral. — Polaris-ohjus, torstaina ammuttiin matkaan atomisukellusvene Theodore Rooseveltesta Cape Canaveralin edustalla, jouduttiin räjäyttämään ennenaikaisesti, koska ohjus muutti äkkiä suuntaa toisen vaiheen sytyttyä.

Polaris ammuttiin nyt ensimmäisen kerran Theodore Rooseveltilta, joka otettiin palveluskäyttöön aivan äskettäin. Ensimmäinen vaihe toimi normaalisesti, mutta toisen vaiheen sytyttyä asiantuntijat saattoivat ohjuksen räjäytyslaitteet toimintaan.

PÄIVÄN PAKINA

Savitaipaleen kanttorin kinkeritempaisu

"Pidetäänkö Suomessa vielä kinkereitä ja minkälaisia tilaisuuksia ne ovat" tiedusteli joitakin viikkoja sitten eräs tässä maassa syntynyt ja kasvanut kansalaisemme keskustelumme kulkiessa pitkin ja poikin Suomea.

Sanoimme sitten tälle pohjoisontariolaiselle kysyjälle, että kinkereitä ei todennäköisesti enää Suomessa pidetä lainkaan. Selitimme kuitenkin kinkereitä sikäli kuin niitä voi kirjoista lukeman ja toisilta kuuleman perusteella selittää.

Nyt näyttää kuitenkin siltä että, kinkerit eivät olekaan hävinneet näyttämöltä niin perusteellisesti kuin luulimme. Tuli siis tahtomatta annetuksi sille nuorelle miehelle hieman virheelinen selitys. Pyydämme häntä huomioimaan tämän "oikaisun". Sitä paitsi näyttää siltä että nykyaikaisilla kinkereillä annetaan jalon lukutaidon lisäksi myös elävää politiikanoppia.

Pääsiäslukemisen jatkoksi — ja antaaksemme ko. nuorelle miehelle oikaisun aikaisempaan, hieman harhaanjohtaneeseen selostukseemme, saisimme siis Suomen laajimman leviävästä työväenlehdestä, Kansan Uutisista, nimimerkki "T.K.n" viikon vanhan kirjoituksen, missä selostetaan k.o. kinkeritapausta hyvin kansanomaisella tavalla seuraavasti:

Savitaipaleen kirkkoherra Valtamo, joka viime vaalien alla yritti roskajutuilla kitkeä kuntalaisia — heikoin tuloksin — pois kansandemokraattista ajattelutapaa, on saanut rinnalleen toisen "hengen jättiläisen", seurakunnan urkuri Laitisen. Esimiehensä jalanjälkien viettelmänä on tämä luiskahtanut äskeisten kinkerien yhteydessä pois musiikin piiristä politiikan puolelle siinä määrin, että eräässä kinkeripaikassa piti talon isännän osoittaa politikoivalle soittajalle ovea, ennen kuin asiat lähtivät taas luistamaan hengellistä latua.

Viime mainittu tapaus sattui Jurvasen kylässä Adam Jurvasen talossa. Kinkereitä oli pitämässä seurakunnan pastori Kärkkäinen ja urkuri Laitinen. Kinkereillä oli huomattavasti väkeä ja kaikki näytti sujuvan hyvin kunnes alettiin "isänmaan asiaa" puhua. Kanttorin valistus politisoitui enemmän ja enemmän sekä luiskahti jo rajan yli Neuvostoliittoon. Siellä on kanttori Laitisen mielestä sellainen järjestelmä, että "ette lue tätä kirjaa ensinkään". "On toteltava, mitä sanotaan ja se, joka ei usko, sillä on nagani leuan alla", intoili Kanttori ja tolkutti, että "jos kommunismia ei saada pysähdytetyksi, se tulee myös Suomessa.

— Nyt siirrytään entiseen ohjelmaan ja lauletaan virsiä, huomautti talon isäntä kinkeriläisten vaivaksi riehaantuneelle kanttorille — Eikö tämän miehen suuta saa suljetuksi! pisti kanttori vastaan. Tämän johdosta talon isännän oli huomautettava, ettei hänen suunsa kotonaan sulkeudu ja kehotettava kanttoria poistumaan tuvasta. Kanttorin käytöksen johdosta puuttui myös paikalla ollut kylänvanhin asiaan ja kun hän huomautti, että sanoja oli talon isäntä ja ettei kaikenlainen menettely sovi, alkoi kiihtynyt kanttorikin jäähtyä. Tämän jälkeen jatkui kinkeri tilaisuuteen kuuluvassa hengessä, virren laululla ja loppurukouksella.

Kanttorin kiihkeä politikoiminen kinkeritilaisuudessa herätti läsnäolevissa pahennusta. Sitä ei hyväksynyt myöskään mukana ollut pastori, joka tilaisuuden loputtua totesi, että huonosti meni.

Talon isäntä Adam Jurvanen kertoi, ettei hänellä ole kinkeriä vastaan mitään, jos niitä vaan pidetään kinkereille kuuluvan hengen mukaisesti. Mutta kun kristinuskoa ajetaan silloin ei ole sopivaa naapurivihan lietsominen eikä pyssyistä puhumaan. Sotakirves on lyönyt sellaisen haavan Suomen kansan elämään, ettei sen uusiutumista enää toivota ja siksi pitää kansan valistuskin olla oppineilta miehiltä sen mukaista. Parempia kirkon palvelijoita Savitaipaleelle toivotaan. Tähän pienviljelijä Adam Jurvasen toivomukseen yhtyy moni paikkakuntalainen.

* * *

Mitä ylläolevaan lisätään se on oikeastaan pahasta. Ajan merkki sekin, vai mitä? — Kansakoura.

Eero Mäntyranta isännöi Ounasvaaran pikamatkalla

Jernberg toinen ja Tiainen kolmantena

Rovaniemi. — Ounasvaaran talvikisat alkoivat lauantaina. Navakka luoteistuuli puhalsi suoraan mäkimiehiä vastaan, mutta se ei haitannut muita kilpailuja, päinvastoin aiheutti sen, että keli pysyi hyvänä keväisestä auringonpaisteesta huolimatta. Lumisuhteet olivat täällä hyvät, mutta rata raskas.

Lauantain pääkilpailu, 15 kmn hiihto, muodostui osanottoon ja itse kilpailuun nähden Suomen kuluneen talven huipputapaukseksi. Omien huippujen lisäksi olivat mukana maailman parhaat hiihtäjät, neuvostoliittolaisia lukuunottamatta.

Viime vuoden voittaja Eero Mäntyranta lähti taipaleelle sellaisin potkuin, että yleisö jota oli kerääntynyt lähtöpaikalle noin 4,000, saattoi aavistaa voittajan lähteneen matkaan. Sitäpaitsi hänellä oli erittäin hyvä takaa-ajoasema, sillä hänen edellään lähti minuuttia ennen kolmikkopari Jernberg, Rönnlund ja Saksan Kretschmann. Puolivälissä Mäntyranta oli jo Rönnlundin kannoilla, ajoi loppumatkalla ohi sekä piti Sixteniä näkyvissään melkein koko ajan voittaen lopuksi matkan 27 sekunnilla.

Yhdistetyn kilpailun hiihdossa oli ylivoimainen norjalainen Fageros, myös kaksi seuraavaa sijaa meni ulkomaille, sillä Lahden Esko Jussila oli vasta neljäs. Näyttää siltä, että Ounasvaaran yhdistetyn lopullinen voitto menee vakuuttavasti vieraisiin käsiin. Norjalaisilla onkin tässä lajissa perinteitä.

Nuorten mäenlaskussa kävivät OH:n Soorinen ja Kainuun Väisänen tiukan kamppailun, jonka Saarinen ratkaisi edukseen pienellä marginaalilla. Nuorten hyppyjä lyhensi vastatuuli huomattavasti.

Pujottelussa jätettiin Holmenkollenin voittaja ja tänä talvena muuallakin ulkomailla kunnostautunut Manninen seitsemänneksi hänen heikon toisen laskunsa ansiosta. Voittaja Eino Kalpala laski nopeimmin ensimmäisen laskun ja toiseksi tullut Ekstam puolestaan toisen laskun.

Naisten pujottelussa hävisi Ritva Juurtola niukasti Margareta Björkbomille. Tyttöjen kilpailussa oli omaa luokkaansa mäenlaskijatyttö Sinikka Nalkki.

Tasapäisen nuorten 15 kmn kilpailun voitti jo puolivälistä johtanut Kuusamon Erä-Veikkojen lupaava tulokas Unto Karjalainen.

YLEINEN 15 KM.

1) E. Mäntyranta 49.10; 2) S. Jernberg, Ruotsi 49.43; 3) A. Tiainen 50.07; 4) N. Väisänen 50.10; 5) K. Oikarainen 50.37; 6) A. Rönnlund, Ruotsi 50.45; 7) H. Grönningen, Norja 50.53; 8) V. Huhtala 51.16; 9) V. Puttonen 51.17; 10) R. Söyring 51.33.

Hannu Rantakari voitti Mansikan ja Suoniemen

Tampere. — Tampereen Sisun kansallisista taitovoimistelukilpailuista, jotka pidettiin maaliskuun 25 pnä Tammelan kuolun palloiluhallissa, muodostui tasaväkinen ja jännittävä kilpailu molempien sarjojen osalta. A-sarjassa oli mukana kuusi miestä joista odotetusti kolmen osalta kehittyi todellinen hermokamppailu kärkisijoista. Kautta linjan nähtiin monia hyviä suorituksia, joskin hermostunesuus verotti muutaman telineiden kohdalla. Myös alle 20-vuotiaiden sarjassa jossa oli mukana viisi osanottajaa, oli kamppailu tasaväkistä ja pojat esittivät parhaimmallaan hienoja suorituksia.

A-sarjalaisten äärimäisen kireän kilpailun voittajaksi selvisi Hannu Rantakari 56,8 pisteellä toiseksi selvinneen Martti Mansikan saadessa 56,7 pistettä. Kolmanneksi jäi tällä kertaa moninkertainen Suomen mestri Kalevi Suoniemi, joka ei vielä ollut saavuttanut loukkaantumisensa aiheuttaman harjoituslevon jälkeen huippukuntoaan. Hän keräsi pisteitä 56,45.

Alle 20-vuotiaitten sarjassa osoittautui parhaimmaksi Tampereen Sisun Heino 49,15 pistettä, toiseksi tuli Kinnunen 48 65 ja kolmanneksi Lindell 47 3.

Kilpailui oli kireä loppuun asti. Jo hevosella meni Martti Mansikka johtoon saatuaan komeasta sarjastaan 9,6, Rantakarille tuli 9,5 ja Suoniemelle 9,3. Mutta rekillä Rantatakari antoi jälleen takaisin samalla mitalla, sillä hän sai kymmeneksen paremin kuin Mansikka ja johti taas viidellä sadasosalla.

Jännityksiä riitti viimeiselle telineelle renkaille asti myös sen vuoksi, että tiedettiin Suoniemen siinä kurovan kovasti rakoa umpeen, jonka hän tekikin. Suoniemen saalis liian kitsailta tuomareilta 9,6 ei kuitenkaan riittänyt kahden edelläolevan ohittamiseen, kun myös Mansikka ja Rantakari saivat hyvin liikkeensä onnistumaan. Edellnen sai 9 4 ja jälkimmäinen 9,45, joka samalla merkitsi sitä, että Rantakari oli voittanut komean kilpailun

Arvostelutuomarit pitivät kautta linjan erittäin kireätä arvosteluasteikkoa, ja etenkin kahdella viimeisellä telineellä olisivat kärkimiesten suoritukset ansaineet parempia lukemia.

Rauhanen ylivoimainen Revelstoken 30 km:llä

Revelstoken Ski Club toivoo saavansa vuoden 1968 talviolympialaiset Revelstokeen, B.C.

Solsqua, B.C. — Talviolympialaiset järjestetään samana kalenterivuonna kuin varsinaiset olympialaisetkin, kiertäen ne eri puolilla maapalloa. Ensimmäiset talviolympialaiset pidettiin Chamoniessa, Ranskassa 1924. Siten tuli St. Moritzin 1928, Lake Placiden 1932, Garnish-Partenkichenin 1948, Oslon 1952, Cortina 1956 ja Squaw Valley 1960. Seuraavat talviolympialaiset pidetään Innisbrukissa, Itävallassa 1964.

Revelstoken hiihtoklubi (Ski Club) on järjestänyt 40 vuoden aikana kansainvälisiä talviurheilukilpailuja ja tullut tunnetuksi siitä. Canada voisi ehkä järjestää vähemmällä rahallisella kustannuksella kuin missään muussa paikassa ottaen huomioon sen, että otua ainoastaan 10 minuuttia kaupungilta mentäessä katsomaan, hyppyjä ja pujottelukilpailuja. Kulkuyhteys on myös hyvä sillä Trans Canada maantie ja CPR:n rautatie ovat aivan kilpailupaikan alapuolella.

Tämänvuotiset Canadan hiihtomestaruuskilpailut pidettiin Revelstokessa maaliskuun 3—4—5 päivinä. Osanottajia oli kovaan ruumiillisen tekijöistä yliopipilaihin asti.

Yhdistetyn hypyn ja hiihdon voitti Irvin Servold Albertasta. Toiseksi tuli Don McLeod, Ottawa Ont., ja kolmanneksi Kaare Lien, Revelstokesta.

15 kmn hiihto: A. Rauhanen Sudbury, Ont., 2) I. Servold, Alberta 3) Roor Gjessing, 4) A. Rautio.

30 kmn murtomaahiihdon kiertopalkintona on Canadan mestaruus kilpailuissa mahtava pokaali, josta on kilpailtu jo vuodesta 1920 alkaen ja siinä on useita suomalaistenkin nimiä, esimerkiksi Erkki Penttilän nimi vuodelta 1934 ja nimi vuodelta 1950 ja Vilho Itkosen nimi 1952 ja ehkä muitakin, joita en saattanut huomaamaan. Nyt tämän pokaalin voitti neljännen kerran varmasti Antero Rauhanen Sudburysta, ajalla 2,05.55 ollen hän 6 minuuttia edellä seuraavaa tulosta F. Portmania. Kolmas oli A. Rautio, ja neljäs R. Gjessing ja viides M. Rautio.

Hyppykilpailun voittajat A-luokassa olivat: Jacques Charland, Three Rivers, Que., 2) John McInnes, Revelstoke, 3) Ragnar Ulland, Seattle USA 4) Franz Baier, Ottawa.

Mainita sopii, että vaikka mäkimiehillä oli tarkoitus särkeä Kalevi Kärkisen ennätyksen, 278 jalkaa vuodelta 1858, niin se toivomus ei toteutunut ainakaan tällä kertaa. Tolstaiseksi jäi pysyttyn paalu, missä lukee "Finland 278 jalkaa.

Sununtaina, neljännen päivän illalla laksi oli Revelstoken suomalaisten toimesta järjestetty illanvietto suomalaisten hiihtäjien ja hyppääjien kunniaksi Hanna ja Toivo Huhtalan asunnolle, jossa oli vieraitten mahtavat tarjoiluu syömiset ja juomiset. Mahtavimpana kuului laulu "Karjalan kunnailla". — Toivottavasti Ontarion talviurheilijat muistavat joskus meitä revelstokelaisia täällä "kaukana lännellä". — Matti.

Ruotsi nujersi tshekit 1—0

Tukholma. — Ruotsin jo Tshekkoslovakian B-jalkapallojoukkueiden välinen koitos suoritettiin viime lauantaina Liberecessä. Ottelu päättyi Ruotsin voittoon 1—0.

Ruotsin voitto oli oikeutettu, sillä ruotsalaiset hallitsivat peliä tauon jälkeen. Ruotsin maalin ampui laitahyökkääjä Anderson.

Botvinnik johtaa shakin MM-ottelussa

Moskova. — Mihail Botvinnik johti viikon vaihteessa shakin maailmanmestaruusottelussa yhdellä pisteellä 5:nen pelin jälkeen. Viides peli päättyi tasan, kuten neljäskin.

Botvinnikilla on 3 pistettä ja Talinilla 2.

Painin avoimiin SM-kilpailuihin oli ilmoittautunut 110

Helsinki. — TUL:n viime viikon vaihteessa suoritettuihin painin avoimiin SM-kilpailuihin oli etukäteen ilmoittanut 110 niskanvääntäjää. Kilpailut suoritettiin Turussa ja Äänekoskella.

Kilpailujen lopputulokset eivät ole vielä saapuneet.

Paprika parantaa reumatismia

Unkarin säilyke- ja paprikateollisuuden tutkimuslaitoksessa on todettu, että 1 gramma tomattipaprikkaa väriltään punaista ja muodoltaan tomaatin tapaan pyöreää paprikaa, sisältää 0,0002 grammaa C-vitamiinia. Vihreässä paprikassa on C-vitamiinia vähemmän — 1 grammassa paprikaa vain 0,001—0,002 grammaa.

Mainitussa tutkimuslaitoksessa on selvitelty myös paprikan väriominaisuuksia ja havaittu, että mitä punaisempi paprika on, sitä enemmän siinä on myös värnainetta. Tämä asia kiinostaa tutkijoita sen vuoksi, että unkarilaista paprikaa ostetaan moniin maihin sen väripitoisuuden takia sillä tätä väriaineita käytetään elintarviketeollisuudessa lihan värjäämiseen.

Myös niistä aineista jotka saavat aikaan paprikan kieltä kirvelevän vaikutuksen, on hyötyä jopa reuman ja iskiaksen hoidossa. Kirvelevän vaikutuksen aiheuttaa lumivalkea kapsiciniksi tai kaksaiciniksi kutsuttu aine, joka voidaan erottaa rakeiseksi jauheeksi. Jos pienen pieni hiukkanen tätä ainetta joutuisi ihmisen kielelle sellaisenaan, aiheuttaisi se tunteja kestävän tajuttomuuden tilan. Papsicin kiihdyttää ruoan sulatusta ja jos sitä sisältävää voidetta sivellään iholle, vilkastuu verenkierto siltä kohdin ja iho tuntuu lämpenevän. Tämän ominaisuutensa takia kapsicinia pidetään sopvana reuman, hermotulehduksen ja isiaksen hoitoon.

Angolan kysymys kiireellisenä YKhon

New York. — YKn yleiskokous hyväksyi torstaina täysistunnossaan yleisen valiokunnan suosituksen, että kuluvan istuntokauden päiväjärjestykseen otetaan tilanne Portugalin siirtomaassa Angolassa.

Edelleen päätettiin, että tästä kysymyksestä keskustellaan suoraan täysistunnossa valiokunnan ehdotuksen mukaan. Keskustelu käytäneen tämän viikon aikana. Tällainen suora keskustelu ilman edeltävää valmistelua missään valiokunnassa koskee tavallisesti hyvin kiireellisiä ja tärkeitä kysymyksiä.

Kun yleiskokous on tehnyt päätöksensä, ilmoitti Portugalin edustaja Garin, ettei hän aio osallistua keskusteluun, minkä jälkeen hän poistui salista.

Päätös Angolan tapauksen ottamisesta päiväjärjestykseen hyväksyttiin äänin 79—2. 8 edustajaa ei äänestänyt.

Kielteisen kannan omaksuivat Espanja ja Etelä-Afrikka. Äänestämättä olivat Ranska, Hollanti, Englanti, Australia, Belgia, Dominikaaninen tasavalta, Luxemburg ja Panama.

Yleiskokous päätti edelleen yleisen valiokunnan ehdotuksesta, että nykyinen istuntokausi päättyy huhtikuun 21 pnä.

YKn piireissä huomautetaan tämän johdosta, että on mahdotonta ehtiä käsitellä kaikkia päiväjärjestykseen otettuja kysymyksiä. Eräs kiistellyimmistä, nimittäin varustelun supistaminen, jäänee lepäämään siihen asti, kunnes yleiskokouksen uusi istuntokausi alkaa syyskuussa.

club news

Editorial

SPACE TRAVEL AND OTHER MATTERS

It appears that we are now on the verge of space travel Whether it is the U. S. or the Soviet Union that launches the first manned space flight (and it can be expected to happen momentarily) remains a matter of conjecture, although scientists have generally conceded that the Soviet space program is far more advanced than that of the U. S.

What is more important is that the creative genius of man has practically succeeded in breaking a physical barrier which a few short years ago was deemed an absolute impossibility. This only further proves the dialectical fact that nothing except change is absolute.

Manned space flight opens up tremendous new vistas in the field of human endeavour. Possibilities of exploring distant planets (with the additional possibility of finding some forms of life on these planets) open up exciting new frontiers and horizons for us earth-bound mortals.

Truly, it can be said that man can now solve any task he sets before himself. Man has advanced prodigiously in the field of arts, sciences and productive technology in the short period of his knowable history.

Man's knowledge is now so far advanced that no individual needs to remain illiterare, no individual needs to remain without work, no individual needs to starve.

But many contradictions still remain to be resolved on th's earth of ours — none of which are insoluble. Man is involved in a tremendous death-dealing arms race which must be immediately curtailed by international agreement, lest we accidentally or intentionally allow our whole civilization to be destroyed.

Is it not more humanitarian to divert all these talents presently engaged in developing still more powerful bombs to more useful, life-giving pursuits? To combatting unemployment, ignorance, poverty, disease?

CANADIAN H. JEROME WINS 60 YD. SPRINT IN WINNIPEG MEET

Winnipeg, Man. — Last Saturday night, the 18th of March, I witnessed an event which would warm the heart of any enthusiastic bench athlete. I saw a race between two acknowledged fastest sprinters in the world: Harry Jerome of Vancouver and Charlie Tidwell of Kansas. In view of the suspension placed upon Germany's ace Hary, he must be counted out of the picture for at least the time being Harry Jerome, as everyone knows is the coholder of the world's 100 metre record, and Charlie Tidwell is the coholder of the world's indoor 60 yard record. Injury to Tidwell prevented a meeting between the two speedsters at the last Olympic Games and this Winnipeg meet was their first encounter. Harry Jerome came out the official winner but you certainly could not tell it from the stopwatches.

Both runners won their respective semi-final heats with the identical times of 6.1 seconds for the 60 yard distance. The meet officials ran the events from a spectators point of view, and it was no accident that the two runners occupied the two centre lanes flanked by others who were just competing for third place. Jerome beat Tidwell from the blocks by a half stride and that proved to be his winning margin although once again both were clocked in 6.1 seconds. The largest crowd ever to witness an indoor track meet in Canada, about 8,000 people, gave both men a prolonged tremendous ovation. Winnipegers, probably more than other Canadians, have been exposed to the best in the world where sport and also culture, are concerned, and they know how to give full expression to their appreciation.

Jerome and Tidwell appeared, at least to this reporter, to be a study in contrasts. Harry was the picture of power and reminded me more of a well conditioned halfback than a sprinter. Charlie on the other hand gave an air of effortless grace and ran as if he were on thin ice. It's even money in betting for the next time these two men meet under the starters gun.

The feature two mile run was strictly a Canadian affair with Doug Kyle of Calgary and Bruce Kidd of Toronto battling for first place and the others competing for third spot. Kidd led the field for most of the 22 laps with Kyle ten to twenty yards behind. Although Kidd's famous finishing kick was missing he kept his comfortable lead until he crossed the finish line. Kidd appeared tired when it was all over and not the ball of fire he was last January when he ran the distance in a Canadian record time of 8.58.2. This time he registered a 9.01.7 clocking. It may be that running major races two or three times may be proving strenuous. Kidd has plenty of time to attack the record books and should beware of burning himeslf out at the tender age of seventeen.

The Canadian Indoor Track Championships were loaded with thrills and records fell like new mown hay. Toronto's Bill Crothers erased his own 500 yard record with a clocking of 57.3 seconds. No greater authority than Bruce Kidd termed Crothers as the most under-rated quarter miler in the world. This may well be considering that the all time best for 500 yards is 56,4 seconds run by Charlie Jenkins in New York five years ago. Crothers latest effort is within fractions of a second of that world record.

Another Canadian record fell when Don Bertioa of Rossland B. C., shaved two tenths of a second from the 880 yard mark with a time of 1.55. The United States entrants were by no means left out in with the cold. Cliff Cushman of Kansas made the biggest single dent in a record by covering 1,000 yards in 2 minutes and 12 seconds as compared to the existing mark of 2.16.4.

The girls were not to be outdone either. Eleanor Ward of Fort William smashed the women's high jump record in the afternoon portion of the meet. She jumped 5 feet 3 inches to shatter the old mark by a fantastic 5 inches! Edie May Robinson of Chicago bettered the Canadian record for the women"s half mile with a time of 2.34.3. A quartet of Chicago girls who recently set a world's record in the 4x100 yard relay, showed their top notch form by winning a special Canada vs. USA invitational relay in the time of 1.14.1 for the 4x160 yards.

I have heard rumors of a proposed International Track and Field Meet for July 1st in Vancouver, to bring together the world's best. This would truly be a truly commendable undertakingg. For once Canadian athletes would have a chance to show their stuff. It might come as an eye opener to discover that our "poor showin" in Olympic competition is the result of "tight money" and nothing else!

Gulliver.

Potential

The two lay there — one gray, one pink.

The old — leathered, powerdy,
had lived the circle.
The young — tight, clean, had
but started.

A cobbler cutting, sewing and
hammering
Once made new, then repaired old
Had worn a path from shop to
bed.
Few came to mourn — few were
they who know.

A salesman, driving a powerful
model
Pushed the throttle to the floor
At home wife and three waited —
A week-end life was gone — few
were they who knew.

So different of looks, age, style of
of death
But they were one — little it
matters
How long one does not live — they
were one
But yet — the pink, the tight, the
clean
Had had one up on the gray,
leathered, powdery — Potential.

R. L.

Six Canadian Students Plan Soviet Tour

Montreal. — A delegation of six Canadian university student leaders will tour Soviet Union under an exchange arrangement made through the National Federation of Canadian University Students, it was announced on McGill campus Tuesday.

Two of the delegation will be from Montreal. They are Stuart L. Smith, president of the Students' Society at McGill and Jules Belanger, a student in l'Ecole Polytechnique, University of Montreal.

The party of six will leave Montreal Airport, according to the present schedule, on May 18, go by Amsterdam and complete their tour of Soviet Universities on June 21. They will be guests of the Soviet Students' Union.

They will visit the University of Moscow and universities at Kiev, Leningrad, Tashkent and a number of other centres.

The McGill student leader will take pictures and movies at Soviet centres of higher education, to illustrate student interests and activities, with a view to showing these on "Youth Special," a CBMT one-hour program at 1 p.m. Saturdays at which Mr. Smith is host.

With the Editors

Two writers in the past few weeks have been making very substantial contributions to our Club News columns. Gulliver from out Winnipeg way has sent us many most interesting reports in the recent weeks. R.L. from our neck of the country has contributed a couple of valuable articles on nuclear disarmament. We need more writers of the calibre of these two stalwart fellows.

Toronto Cast To Show Play In Sudbury

Toronto. — As people in Sudbury have probably heard a capable cast of actors and actresses presented a successful comedy by the world-famous author, Mika Waltari, "Miljoonavaillinki" here in Toronto a few weeks ago. A full house enjoyed this presentation and on that happy note the Drama Society decided to go on tour with this play and visit that most popular of drama centers up north, namely Sudbury. From all reports this play was well received and should be a must for all drama lovers, especially for the younger enthusiasts as the cast includes four of our more ardent thesphians.

Nancy Rasmus portrays a young office flirt Annette Hewlett (Ilomaki) the ill-treated suffering wife (for 20 years); Henry Tarvainen plays the young office boy who is curious to know everyone else's business; and Henry Huhtanen (well-known to Sudburians) in the little role as the conscientious and industrious office manager. Also included are a crew of veteran actors which will insure an enjoyable evening for all.

So, all you younger set, who already know about this, pass the word around to all and sundry so the cast may expect a packed hall on Sunday afternoon of April 9th at 2.00 o'clock at the Finnish Hall on Spruce Street in Sudbury. You won't be disappointed.

Also a note here for Torontonians — there will be a repeat performance at Don Hall on Sunday, April 16 at 4 pm.

These people spend a lot of hours on rehearsals at the hall and at home so surely us spectators can tear ourselves away from ye ole idiot box, or what have you, for a few ours of live entertainment.

Let's all decide to go and fill these Halls on both occasions and support our cultural activities. Remember April 9th in Sudbury and April 16th in Toronto, the comedy "Miljoonavaillinki". — Jake R.

TORONTO REPORTS

Toronto. — The Yritys athletic Club has just concluded a very busy week of interesting activity.

On Sunday, March 19, the Club presented its 55th annual concert with a program of wide and diverse content. Gymnastics by many age groups, both boys and girls, men and women instrumental and vocal solos folk dances, speeches and presentations rounded out the program. It was a highly successful concert, played before a near-capacity house.

On Thursday, March 24th, the Club held their cabaret dance. This cabaret was accented on a French theme and called the "Bal de Paris". Red checkered table cloths and chianti bottles added to the atmosphere. A very good crowd turned out, and the music supplied bby Mike Lucas and his Flemnettes was of a very excellent variety.

Hiirikin oli siinä kuulema esteenä

Moskova. — Neuvostoliittolainen tiedemies Oleg Gazenko selitti tiistaina, miksi Neuvostoliiton ensimmäisen avaruuslennon tekijäin joukossa ei tule olemaan naista.

"Vaikka meidän maassamme vallitseekin sukupuolien tasa-arvoisuus meidän on kuitenkin annettava tässä tapauksessa etutila miehelle", sanoi Gazenggo sanomalehtimiesten haastattelutilaisuudessa.

"Sitäpaitsi, avaruuslaivan yhdeksi matkustajaksi tulee hiiri", huomautti hän sanotaan UPI:n uutistiedossa.

Boom Boom Geoffrion, jonka ansiota on suurelta osaltaan se, että Montreal Canadiens jääkiekkojoukue selvisi tänä vuonna kuudennen peräkkäisen kerran Stanley Cupin semifinaaliin. Hän sai eniten maaleja 70 semifinaalia edeltäneessä pelissä ja sivusi siten Rocket Richardin yhtenä pelikautena saavuttamaa 50 maalin ennätystä. Richard tosin saavutti ennätyksensä silloin, kun suoritettiin vain 50 peliä ennen semifinaali- ja finaalipelejä.

Canadalaisia lentokoneita Laosiin?

Toronto. — Yhdysvallat on tilannut 10 lisää Canadassa kehitettyä ja valmistettua Caribou-mallista transporttilentokonetta jotka ovat erinomaisia siitä syystä, että ne ovat kykeneviä nousemaan ilmaan verrattain lyhyeltä kiitoradalta ja laskeutumaan turvallisesti olosuhteissa, jotka useimmille muille koneille olisivat vaaralliset.

Uusi tilaus nostaa 61:een Yhdysvaltain tilauksen näistä koneista, joita valmistetaan täällä.

Näitä koneita on tällä hetkellä kolme Yhdistyneiden Kansakuntien käytössä keski-idässä. Myös Ghana on tilannut kahdeksan.

Tämä Caribou-kone kykenee kuljettamaan 32 täysin aseistettua sotilasta tai kolme tonnia varusteita. Erään koneita valmistavan de Havilland-yhtiön puhemiehen mukaan kone on erittäin hyvä sellaisissa maissa kuin Laos,

Yhtiön puhemies sanoi kuitenkin, että vaikka koneita onkin tilattu lisää, niin se ei kuitenkaan merkitse yhtiön työvoiman lisäämistä, joka tällä hetkellä on noin 3,400. Työvoimamäärä viime vuonna oli 2,300 ja korkeimmillaan ollessa viime maailmansodan jälkeen se oli 4 200.

Belgialaisten määrä Kongossa lisääntyy

Lontoo. — Piittaamatta YKn turvallisuusneuvoston päätöslauselmasta, jossa vaaditaan kaikkien belgialaisten sotilaiden ja siviilihenkilöiden poistumista viipymättä Kongosta, jatkuu belgialaisten paluu avainasemiin Kongoon, kirjoittaa lontoolainen Daily Herald. Ileon ns. Leopoldvillen "hallituksen" ja muiden maakuntien virastoissa Katangaa lukuunottamatta on lähes 800 belgialaista virkailijaa ja 2.270 asiantuntijaa, joista 1,230 on äskettäin palannut Belgiasta Kongoon.

Syyskuussa oli Leopoldvillessä vain 2.000 eurooppalaista, mutta nyt niitä on jo 4,000. Katangaan on palannut lähes 9,000 siellä aikaisemmin oleskeellesta 13,000 eurooppalaisesta. Näistä on suurin osa belgialaisia. Heidän paluunsa virkakoneistoon takaa belgialaisille jälleen suuren vallan, toteaa lehti.

DAYAL PALAA KONGOON

YK, New York. — Kongoon YKn erikoisedustajaksi määrätty intialainen Rajeshvar Dayal, joka parhaillaan on New Yorkissa neuvottelemassa pääsihteeri Hammarskjöldin kanssa, palaa lähimmän kahden viikon kuluessa Kongoon, kerrotaan asioista perillä olevissa piireissä.

Yhdysvaltain lehdistö on arvostellut Dayalia syyttäen häntä "puolueellisuudesta toiminnassaan" Kongossa. Tämä on aiheuttanut huhuja, ettei hän enää palaisi sinne. Joseph Kasavubu on lukuisia kertoja pyytänyt, että Dayalin tilalle määrättäisiin joku toinen.

OUR TOWN—With the Humbys—by McClelland

MAINIO KONSERTTI FINLANDIA-KUOROLLA

Toronto — Finlandia kuoron kevätkonsertti Don-haalilla oli niin onnistunut että pahoittelu jää niille jotka olivat sieltä poissa. Kuoro oli niin hyvin harjoitettu ja hyvässä lauluvireessä että tuskin paremmin olisi voinut olla. Heillä on tarmokas ja etevä johtaja sekä erinomaisen hyviä lauluvoimia ja etenkin A. Latvalan soolo oli jotakin sellaista jota ei joka kuorossa kyetä kuulijoille tarjoamaan. Samoin molemmat orkesterit olivat hyvin harjoitelleet soittaen oikein elämän ilosta. Heilläkin on hyvä johtaja joka jo vuosikymmeniä on tehnyt työtä orkesterien ja kuorojen johtajana. Kun seurasi näitä esiintyjiä niin helposti huomasi että monia samoja henkilöitä oli mukana kuorossa ja molemmissa orkestereissa. Sehän ei ole ihme sillä laulu ja soittohan ovat niin läheisiä toisilleen, vaan se on ihme että he jaksavat vuodesta toiseen käydä harjoituksissa ansiotyönsä lomassa. Muuten se ei ole selitettävissä kuin että heillä on musiikkiin niin palava halu ja rakkaus ettei se heitä rasita vaan virkistää. Ja me kuulijat saamme olla kiitollisia heille siitä, että he niin auliisti tarjoavat laulun ja soiton lahjojaan juhlissamme kuultavaksi.

Jo ensi kerran esiripun auetessa paljastui juhlava näky. Kuoro seisoi valmiina laulaen O'Canadan. Naispuolisilla kuorolaisilla oli kauniit sinertävän vihertävät puvut, joka toi mieleen jonkinlaisen mielikuvan merestä, jonka aaltojen harjalla mieslaulajien valkeat paidat vaahtona lepäsi.

Tervehdyssanat lausui Eino Tarvainen, joka myöskin toimi ohjelman esittelijänä. Ensiksi hän kutsui lavalle kuoron nuorimman ja aivan oikein hän sanoi että näyttää paljon hauskemmalta kun kauniit tytöt ojentavat kukat. Kuoron johtaja Ty Lemberg sai valkean kukan rintapieleensä. Ja kun tuli orkesterinjohtaja G. Gustafsonin vuoro niin ennen kukan kiinnittämistä häneltä otettiin jo valmiiksi rintapielessä ollut hiukan pienempi kukkapois ja työnnettiin taskuun.

Sen jälkeen alkoikin ohjelman suoritus ripeässä tahdissa. Kuoron esiintyessä yleisö odotti aina hiiren hiljaa seuraavan laulun alkamista. Kyllä he kauniisti lauloivatkin. Torvisoittokunta kaijutteli mahtavasti sointujaan ja heidänkin joukkonsa on paljon lisääntynyt uusista soittajista viime aikoina. Meillä on myöskin kaksi nuorta ja hyvää haitarinsoittajaa vikkeläsorminen Annikki Vickman ja laulava Paul Hietala, jotka molemmat soittivat orkesterissakin ja ensinmainittu esitti reippaita sooloja.

Eero Kinos Beaver Lakelta esitti A. Hunnakon säestäessä komea-äänistä laulua eikä suosionosoituksista tahtonut tulla loppua ennenkuin hän lauloi hiukan lisää. Toinenkin vierailijoiden esittämä ohjelman suoritus seurasi nimittäin venäläinen tanssiyhtye, neljä tyttöä kirkkaan iloisissa puvuissaan ja neljä poikaa mustissa saappaissa ja valkeissa venäläismallisissa silkkipaidoissa tanssivat reippaasti ja irti maasta ja tuli siinä väliin "tripaskaakin" ja iloisia hihkaisuja.

Sekstetti esitti sointuisaa laulua ja Martti Vuori nauratti hauskoilla kupleteillaan. Alex Nummi piti mielenkiintoisen puheen ajankohtaisista asioista ja Len Hjorth lausui kirjoittamansa kauniin runon.

Ohjelma oli tarkoin valittu ja niin hyvin harjoiteltu ettei kuullut muuta kuin kiittäviä lausuntoja yleisöltä. Kyllä ovat kuoro ja orkesterit, sekä niiden johtajat tehneet niin hyvää työtä, että kehtaa tällaisin voimin rohkeasti osallistua ensikesän Suurjuhliin Sudburyssa. Soittoyhtyeen soittaessa etenkin Merikannon Kesäillan valssia aivan sen sävelet tuntuivat keinuttavan. Ja kuoron kaksi viimeisenä esittämää laulua olivat juhlavat. Volgan venemiehen laulun sävelet hillitysti tai vuoroin voimakkaaksi paisuen saivat kuulijan "näkemään" taakkaansa vetävän orjalauman. Ja aivan viimeisenä esitetty Sibeliuksen Finlandia oli kaunis päätös tähän arvokkaaseen Kevätkonserttiin. Ilo täytti mielen siitä että pieni Suomen kansanosa täällä suuressa kiireisessä maassa kykenee keskuudessamme tarjoamaan kuulijoille näin täysipainoista kuoro- ja orkesteriohjelmaa harrastelijavoimin. Suuri kiitos tästä lankeaa hyville ja tarmokkailla ohjaajilla ja johtajille G. Gustafsonille ja Ty Lembergille. Mutta vaikka johtajat olisivatkin kuinka hyvät tahansa niin he eivät voisi saada niin suuria aikaan ilman hyviä lauluja ja soittajia. Kuului aivan siltä että kukin näistä laulajista ja soittajista kykenisi esittämään sooloja.

Kiitos Teille kaikille joidenka ansiosta meillä oli niin nautintorikas konserttitilaisuus Don-haalilla ja edelleenkin onnea ja tarmoa kauniissa työssänne. — LSP.

'Starin' järjestämä laatikkopäivällinen lykätty viikolla

St. Catharines. — Paikallisen v. ja u- seura Starin laatikkopäivälliset, jotka piti olla pääsiässunnuntaina on jouduttu sattuneesta syystä siirtämään viikolla eteenpäin. Laatikkopäivällisemme on siis sunnuntaina, huhtikuun 9 päivänä. Täten pyydän kaikkia jotka ovat aikoneet tuoda laatikoita, huomaamaan tämän muutoksen. Samalla pyydän ruokavieraita huomaamaan saman seikan. Laatikkopäivällisemme on siis huhtikuun 9 pnä. Laatikkoruokien lahjoitukset ovat silloin tervetulleita. Silloin odotamme myös ruokavieraita läheltä ja kaukaa. Tarjoilu alkanee, kuten tavallisesti, puolisen aikana, mutta siitä lähemmin myöhemmin. U. H.

Soon sairashuoltokomitea kiittää

Sault Ste. Marie. — CSJ:n sairashuoltokomitea kiittää lämpimästi sitä henkilöä joka lahjoitti $5.00 sairashuoltotyön hyväksi. Kiitos vieläkin lahjoittajalle, joka ei halua nimeään julkisuuteen. — S-nen.

CSJn Port Arthurin osaston kokous ensi tiistaina kello 7.30

Port Arthur. — Canadan Suomalaisen Järjestön Port Athurin osaston huhtikuun kokous pidetään ensi tiistaina osaston talon yläsalissa. Jäsenien sekä kyntäjien ja kylväjien uusia hakemuksia esittäviä henkilöitä pyydetään huomioimaan, että kokous aloitetaan nyt kello 7.30 illalla. Terve näkemiin. — ATH

Kotimaassa kysytään

Sauli Ala-Typpä, Honkajoelta

Matti Matinpoika Ahonen, synt. 25. helmik. 1904, Saarijärvellä. Matkustanut Kanadaan v. 1931 ja ollut Sudburyssa, Cochranessa ja Copper Cliffissa. Halutaan yhteyttä perintöasioissa.

Yllämainittuja henkilöitä tai niitä, jotka heistä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan, os. Kirkkok. 1 Helsinki, Finland.

— Neuvostoliiton maatalouden palveluksessa on joukko erikoistraktoreita, joista yhden uusimman maavara on peräti 1.5 metriä.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Dr. R. SAVIJÄRVI
SUOMALAINEN HAMMASLÄÄKÄRI
598 Bayview Avenue
Toronto Ontario
Puhelin HU. 5-1177
Vastaanotto tilauksen mukaan

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
ALEX COLLINS, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

ÄLÄ VALITA — ANNA MANKISEN VALITTAA
Jos olet talon osto tai myyntiaikeissa soita MR. R. HEYNO HO. 1-1114
UNO MANKIN REALTOR
892 DANFORTH AVE. TORONTO, ONTARIO
Toronto Real Estate Boardin jäsen

W. C. MCLAUGHLIN LTD., Realtors
360 BLOOR ST. E. — TORONTO
(Toronton Real Estate Boardin jäsen)
36 vuoden kokemus kiinteimistöjen ostossa, myynnissä tai vuokraamisessa. Olemme aina valmis Teitä palvelemaan. Soittakaa:
LAURI A. LATVA
Konttori: WA. 4-1146 Kotiin: HU. 1-0474
VALTUUTETTU VALAN OTTAJA

Yrityksen 55-vuotisen toiminnan taipaleelta

Äskettäin Toronton Yritys vietti 55-vuotisjuhlaansa ja muun ohjelman ohella Henry Huhtanen luki tilaisuudessa oheellisen Paavo Vaurion laatiman seuran toimintakertomuksen:

Olemme tänä iltana kokoontuneet tänne Don-haalille viettämään Toronton Yrityksen vuosijuhlaa. Tämä vuosijuhla on erikoisesti merkittävä, historiallisessakin merkityksessä, sillä sehän on jo järjestyksessään viideskymmenesviides ja on vielä merkattava, että seura on perustamisestaan alkaen toiminut yhtämittaisesti, ilman mitään "lepohetkiä".

Tekeekin mieli tässä tilaisuudessa vähän tarkistella lyhykäisyydessään sen toimintaa tällä pitkällä taipaleella. Siitä muodostuneekin parhaimmen kuin lyhyen historiikin katselmus, mutta se samalla valaisee jonkunverran mennyttä toimintaa.

Seuran syntysanat lausuttiin vuonna 1906, tarkemmin sanoen maaliskuun 15 p:nä ja oli kokoontumispaikkana Richmond-streetin talo numero 246:ssa. Perustettaessa liittyi seuraan kokonaista 14 jäsentä, ja niiden joukossa oli myöskin nykyäänkin mukana oleva Karl Lehto, josta tehtiin seuralle varapuheenjohtaja. Toimintapaikkana oli sanotun talon takapiha, johon oli tuotu pari kuormaa santaa tasoittamisen ja pehmeydenkin merkeissä. Siinä sitten alkoivat kaikenlaiset harjoitukset, urheilut ja ajatelkaapas painiharjoituksetkin. Kyllä siinä varmaan santa väliin pöllähteli, sillä siihen aikaan painittiin oikein miesten malliin, eikä paini ollut silloin mitään puskemista, kuten nykyään, vaan reilusti ukkoon kiinni ja selkäpiitä "mattoon". Urheiluhommia [illegible] nostopuntia ja vain aniharva sai sen lentämään edes oman mittansa päähän. Syksyn tullen ei harjoituksia enää voitu suorittaa, sillä kylmät ilmat ja muut luonnon esteet katkaisivat harjoittelut.

Mutta seuraavana keväänä, kun oli saatu huoneustokin käyttäväksi osastolta ja kun Suomesta oli edelleenkin saapunut uusia tulokkaita, niiden joukossa Enok Löppönen ja monet muut, sai toiminta uudelleenkin virkeyttä ja syyllisenä siihen mainitaan olleen jo mainitun Eenokkimme. Hänkin on yhä mukana toimien mm. liittotoimikunnassakin virkeään tapaansa. Onkin syytä nostaa hattureuhkaamme näille väsymättömille uranuurtajillemme ja miksipä ei kohottaa kolmikertaista hurraahuutoakin heille tässä juhlassamme.

Näistä alkutaipaleen toimihenkilöistä voimmekin mainita joitakin kuten: H. Karenius, V. Parkonen, A. Malberg, E. Sainio, Hemonen ja monet muut, sillä seurassa oli silloin jo neljäkymmentä toimivaa jäsentä. Vielä on mainittava, että seuran jäsenet E. Löppönen ja Ronkkainen osallistuivat vuonna 1908 YMCA:n järjestämiin kansallisiin painikilpailuihin ja Löppönen voitti seuraavina neljänä vuotena Canadan mestaruuden niin raskaassa kuin raskaassa keskisarjassakin, ollen vielä Canadan painijoukkueessa Antverpenin olympialaisissa. Toimintaa oli näinä alkuvuosina vähän joka lajia käsittävää, oli naisvoimistelua ja käynnissä jo silloin ohjaajantoimessa oli tuo väsymätön Eenokki nurkumatta.

Kun siirtolaisuus taaskin entisestä kotimaasta v. 1923—30 sai valtavat joukot tänne rapakon taakse, yhtyi heistä useimmat Torotoon jääneet seuramme jäsenyyteen ja niinpä toiminta olikin silloin mitä vilkkainta. Urheiltiin, voimisteltiin, painittiin ja tuloksetkin olivat aivan ilahduttavia. Parhaillaan oli seuran jäsenmäärä vuonna 1933 kaikkiaan 426 täysin maksanutta jäsentä ja onkin se tietääksemme suurin normaalioloissa saavutettu luku. On tosin merkattava, että jäsenmäärä vuoden 1941 jälkeen oli sodan loppuun asti ehkä vielä paljon suurempi, sillä silloin kuuluivat useimmat CSJ:n osaston jäsenet edistysmielisinä henkilöinä seuraan silloisen hallituksen toimenpiteiden takia, jolloin Suomalaisen Järjestön toiminta lakkautettiin tunnetuista syistä. Yritys sai kin silloin vuokraoikeuden kaikkeen osastomme omaisuuteen ja tuotti se suuria palveluksia vieläpä eteenpäin näinä ankeina aikoina, sillä urheiluliittoamme ja kaikesta huolimatta outu pantu lakkautettujen joukkoon, joskin joltakin taholta tehtiin paras mahdollinen senkin lakkauttamiseksi ja näinollen jäi Yritykselle toimintavapaus, josta olikin suuri hyöty paikallisesti.

Yleisurheilu on ollut kautta aikojen seuran vahvimpia lajeja ja tapasi se sanoaksemme loistokautensa "Aken" aikakautena. Silloin oli miestä, poikaa, naista ja tyttöä kentällä ja kilpailuissa ennätysmääräisesti. Liittommme ennätykset raupisivat harva se kilpailu ja etenkin nuoremmi polvi oli hyvässä vireessä tässä ymmärryksessä. Haluamme muistella sellaisia nimiä kuin Yrjö ja Jussi Jokela, Jussi Niemi, Aarto Latvala, Dawson, Korntoff, Salon Taisto, Ristos Emppu, A. Jalonen, Aili Mairo, Helga Ohman ja tietysti liiton ennätysmestari Ake Hunnakko sekä niin monet [illegible] menet. Vielä on mainittava, että naiset ja tytöt olivat siihen aikaan innostuneina mukana ja heistä mainittakoon Anja Hunnakko, Elvi Hautala-Lujanen, Aili Heino ja niin monet muut [illegible] taa ja [illegible] on erittäin [illegible] tuloksena [illegible] urheilu- [illegible] viimeisissä [illegible] kilpailuissa [illegible] haltuun- [illegible] Takala, David Saine, Boström Lenni, Taisto Lemberg, Risto Laita, W. Bohm, Joan Mäki ja suuri joukko muita tekijöitä, sekä nuorempaa sakkia [illegible], joista Bill Heikkilä ainakin antaa vielä itsestään kuulla, sillä hänellä vielä [illegible] ja innostusta vaan piisaa. Yrityksen naisista ja tytöistä voimme sanoa, että heitä ei nykyisin [illegible] kenttäurheilu [illegible] erikoisemmin, mutta sitä ahkerampia he sitten ovatkin toimimaan tuon naisvoimistelun parissa. Myöskin [illegible] ttaneet [illegible] toiminnas- [illegible] attava. [illegible] naisvoimistelijat [illegible] eti al- [illegible] seikassa on [illegible] aivan [illegible] koituu [illegible] iteville, joita [illegible] mpia- [illegible] itsevat [illegible] pi Ser- [illegible] en, Do- [illegible] monet [illegible] asialla [illegible] koisesti naisvoimistelijoista Elsie Jokinen, Nancy Tervola, Salme Junnila ja Sorvari olivat Canadan edustusjoukkueessa mukana Englannissa naisten maailman voimistelufestivaalissa, joka kunnia lankesi vaan 18 naisvoimistelijalle maassamme. Olihan siinä jo saavutusta kerrakseen. Lasten ohjauksesta ja kansantanhuista piti huolta useiden vuosien aikana Siiri Lahti, ollen samalla mukana myöskin naisvoimistelujoukkeessakin. Nykyään johtaa varhainsnuorten voimistelua Wilbert Bohm ja onkin hän tällä kertaa seuramme miestenkin voimistelussa jota johtaa ansiokkaasti Erick Junnila. Tällä kertaa innostunutta joukkoa on aivan sali puolillaan ja ahkeruudella kukin koettaa saada itsensä mitä parhaimpaan kuntoon. Myöskin on huomioitava, että aina toimelias Geo Kautto on ollut niin tässä joukossa kuin varhainsnuortenkin ohjauksessa mukana hyvänä esimerkkinä toisille.

Henkilöitä, jotka tämän pitkän toimintakauden aikana ovat uhranneet aikaansa monina vuosina seuran eteen unohdetaan hyvin pian senjälkeen kun heidän toimintansa on loppunut. Mutta haluamme palauttaa mieleen kuitenkin joitakin heistä tälle nykypolvelle, sillä heidän uupumattoman työnsä tuloksena voidaankin sanoa, että seuran toiminta on aina menossa ilman mitään lepohetkiä. Mainittakoon ainakin seuraavat henkilöt näiltä ajoilta: Eva Kulha, Rauha Erhlund, Sam Peltonen, W. Eklund, Aug. Kolkka, W. Peterson, H. Lahti (touhuheikki) E. Karikka, Lauri Lahtinen, Ensio ja Hilma Vuori, Sally ja Vilho Heikkilä, L. Penttinen, Helen Tarvainen, P. Voutilainen, Kerttu Kalaporras, Väinö Tulonen ja niin monen monet muut ahkerat jäsenemme. Yrjö Lembergistä pitäisi kai kirjoittaa kappale myöskin ansioistaan, mutta riittänee kun mainitaan, että pitkä ja ansiokas on hänenkin työsarkansa näissä merkeiss.

Ennenkuin siirrymme tarkkailemaan tätä nykyhetken tilannetta palatkaamme vielä muistelemaan tuota Suomen kansan mieliurheilua, painia. Monet ovat ne kilpailut ja monet ovat ne mestaruudetkin, mitä tuo painijoukkomme on tuonut kilpakentiltään. Ikävä toteamus vaan asiassa on se, että viimeiset mestaruuskilpailumme pidettiin v. 1939 ja lieneekin syttynyt maailmansota jollakin lailla siihen vaikuttanut, ettei tuo suosittu paini enää noussut sodan tauvottuakaan. Painiuroita oli Yrityksessä vaikka toisillekin seuroille antaa ja muistelemmekin noita nimikuuluja mattosankareita, ollen heidän joukossaan sellaisia taitureita, kuin Fekka Pirskanen, A. Alakoski, V. Penttilä, J. Lindborg, Mairon Jäkki, Eino Salin, Lauri Mäkelä Kajanderit sekä tusinoittain hyviä niskanvääntäjiä. Paini urheiluna onkin parhaita suositeltavia ja toivomuksena onkin, että tuolle reippaalle painille taaskin saataisiin alkusysäys, sillä ainesta seurassamme kyllä olisi kunhan vaan innostus taaskin saataisiin nousemaan.

Seuramme kuuluu jäsenenä Canadan Suomalaiseen Amatööriurheiluliittoon sen perustamisesta alkaen. Kun sanotun liiton liittotoimikunta sitten vuonna 1932 siirrettiin Torontoon, on tämänkin tehtävän vuodesta 1935 alkaen Yritys pitänyt huolenaan. Siihen on joudut tu uhraamaan sanoaksemme seuramme hyviäkin voimia, jotka olisi voitu käyttää seuramme eteen. Mutta nurkumatta on Yritys koettanut tämän sille uskotun tehtävän suorittaa ja näinollen on siitä ollutkin hyötyä koko edistysmieliselle urheilutoiminnallemme täällä Canadassa. Liittomme vaativassa presidentin tehtävässä ovat kunnostautuneet seuraavat jäsenemme. Yrjö Jokela, Enok Löppönen, Ake Hunnakko, W. Bohm ja nykyinen toimelias Karvosen Jäkki. Myöskin ovat liittotoimikuntaan kuuluneet vuosikymmeniä Lauri Penttinen, Vilho Heikkilä, Oskari Orava, Yrjö Lemberg ja nuoremmasta polvesta Allan Illbury, Erick Junnila, Len Boström sekä nykyään liittomme entinen mestarihiihtäjä Tuuttilan Heikki.

Paljon on asioita pohdittu ja päätöksiä lyöty tällä rintamalla ja kun sodan vainot kohdistuivat urheiluväkeemmekin, piti kuitenkin Yritys huolen, että liitonkin asiat olivat täysin kunnossa, joskin se tuotti joskus hyvinkin vaikeita tilanteita selvitettäväksi. Mutta niinpä voimmekin taas jo vuonna 1944 viettää liittomme vuotuisia juhlia, joka taaskin antoi suuren sysäyksen koko liittommekin toiminnalle, Lauri Lahtinen, Enok Löppönen ja sihteeri muodostivatkin sota-ajan komitean, joka huolehti asioista. Seuramme jäsen Vaasan Jukka onkin ollut sanotun liiton sihteerinä, näin meidän kesken sanoen jo yhtämittaisesti 26 vuotta.

Vielä tekee mielemme muistella mitä entisaikaan järjestettyjä kauneuskilpailuitakin, joihin osanotto niin sulottarien kuin yleisönkin puolelta oli hyvin valtava. Myöskin järjesti Yritys muistaakseni ainakin kerran musiikkikilpailutkin ja nekin saivat täyden kannatuksensa kaikin puolin. Miksi näistä edellämainituista toimintamuodoista on luovuttu, se ei ole tiedossamme, mutta voitaisiinhan niitä taaskin ajatella tulevaisuudessa järjestää, sillä tuloksiensa puolesta ne eivät antaneet toivomiselle mitään parantamisen varaa.

Siirrymmekin sitten vähän tarkkailemaan tätä nykyistäkin toimintaa. On heti aluksi nostettava hattureuhkaa tälle nuoremmalle joukolle, sillä senjälkeen, kun he tosissaan ottivat ohjakset käsiinsä, on seuran toiminnassa tapahtunut suurta edistystä. Tarkastelemmekin ensin nykyistä johtokuntaa. Seuran presidenttinä heiluu edelleenkin W. Bohm ja onkin hän koko suurelle yleisöllemme liiankin tuttu. Vielä kun huomioimme, että hän ottaa osaa miesten voimisteluun, heittelee voltteja kuten toisetkin, on laulukuorossa komeine bassoineen, näyttelee hyvällä rutiinilla, kuuluu osaston toimihenkilöihin sekä tpk:n sekä on kaiken lisäksi vielä Club Newskin toimittajien joukossa, onkin hänellä niinkuin sanotaan kädet täynnä, Esimerkillinen kaikille. Sihteerin vakanssi on nykyään Allan Illburylla, ja siihen lisätään liiton monivuotinen rahaministerin homma. Entä sitten Eric Junnila hyvä mies. Erick Männistö puolisonsa Ainon kanssa kuuluu silmätekeviin sekä John Mäki. Nancy Tervolasta on maininta, mutta voimme lisätä, että laulaminen on hänelle mieluista, kuuluen kuoroon sekä voimistelijoittemme kärkipäähän. Erikoisen maininnan ansaitsee meidän Heikkimme, kaikille mieluisa Huhtasen Heikki. Hänen suuret avunsa ovat esittelemättäkin kaikille tuttuja, joten tälilä kertaa piisaa, kun sanomme, parhaita poikiamme.

Luvun erikseen ansaitsisivat Yrityksen tytöt ja naiset, heistä tulikin jo jossain välissä mainittua, mutta siitäkin huolimatta nimeäisimme vielä joitakin innokkaita, etenkin voimistelun ja kansantanhujen merkeissä. Nancy Rasmus, Minerva Hakala, Ann-Mari Mäkelä, Eila Tuovinen, Tana Forstrom ja lukemattomat muut ovat kuuluneet yhäkin Yrityksen naisten innostupneimpiin ja pätevimpiin esiintyjiin, joten siis kaikki kunnia heille seuran toiminnan merkeissä.

Seuran ohjelmisto on hyvin laaja. Se käsittää urheilua ja voimistelua lukuunottamatta, niin monen monta eri toimintamuotoa, Hockey oli joku vuosi sitten aivan parhaita pelejä, lentopallo on nykyään hyvin suosittu, laulaminen, näytteleminen ja vielä metsästys ja kalastuskin ovat "muodissa", sillä seuran keskuudessa toimii nykyisin myöskin viimeksimainittukin klubi, vaikkakaan he eivät vielä ole järjestelleet mitään peura-, eikä karhupäivällisiä, mutta kuka tietää, vaikka näinkin tulisi tapahtumaan. Tällä suppealla historiikin tapaisella olikin tarkoituksena julkituoda vaan se, että toimintaa näinä menneinä vuosina on aina ollut melko hyvin ja samlla huomautamme seuramme jäsenille, ettei parhaalla tahdollakaan ole voitu huomioida kaikkia ansioituneimpiakaan jäseniä tässä lyhyessä katsauksessa, joten älkäämme paheksuko, jos nimenne ei "loistanutkaan" näillä riveillä.

Toivomme Yritykselle edelleenkin mitä innostuneinta ja tarmokasta toimintaa tulevinakin vuosina. Olkoonkin tunnus edelleen: Korkealle kansan kunto.

TILATKAA VAPAUS!

Kylväjät vuorostaan "remmeihin" Port Arthurissa

Port Arthur. — Kyntäjien juhlat on pelattu ja heidän järjestämänsä juhlatilaisuus olikin erikoisen onnistunut, yleisöä oli runsaasti ja ohjelmassa oli paljon arvokkaita esityksiä.

Nyt sitten ovat Kylväjät remmeissä ja heillä onkin kiire, että saavat ohjelmansa kiitettävään vireeseen sillä kaksi viikkoa ei ole pitkä aika harjoituksiin, mutta sitkeällä sisulla tullaan varmaan kaikki vaikeudet voittamaan ja vaikka ei Kylväjät pelkästään ole suuria joukkoja, niin maastahan se pienikin ponnistaa.

Seurapelit ovat edelleen menossa torstaisin ja kun tämä kirjoitus on paperilla, niin silloin on jo kai meidän suuret juhlatanssit hypitty, sillä ne pidetään huhtikuun ensimmäisenä päivänä.

Mutta toivotaan nyt suuren yleisön valmistuvan katsomaan ja kuulemaan meidän juhliemme ohjelmaa joka vietetään huhtikuun kahdeksantena päivänä 316 Bay St. Tilaisuus aletaan täsmälleen kello kahdeksan illalla, että pitkämatkaiset ottakaa huomioon alkamisaika ja varatkaa lippukin jo ennakolta. Silloin ei tarvitse epäillä, että jäätte näkemättä ja kuulematta kaiken tuon hauskuuden minkä Kylväjät järjestävät.

Lippuja on saatavana kaikilta Kylväjiltä ja ihan varmasti he niitä teille tarjoavat, että ei ole pakko kysellä jos niitä on saatavana. Ensimmäisenä Kylväjät kajauttavat mahtavan juhlamarssin, johon on sanat kirjoittanut eräs Kylväjä ja nuori urheilukaarti marssii lavalle puineensa. Kapteeni tulee toivottamaan tervetulleeksi yleisön ja niin edelleen tulee jatkumaan ohjelma joukko- ja yksityisesityksineen. Colosimon harmonikkayhtyeen esitykset tulee varmaan vetämään yleisön puoleensa samoin mrs. Seija Mustosen iskelmät, Mustalaisleirillä, joukkojen esittämänä, miesten hauskat lauluesitykset, huumoriesitykset, kupletit ja kuvaelmat. Koska nyt on kaikkea mukana mitä tulee olemaan niin sanon vain, että "Hän on Sysmästä" on se näytelmä mikä on hauskuutta ja iloa täynnä, joten älkää kukaan jättäkö unhoituksiin tätä juhlaa [illegible] suutta, vaan saapukaa jokainen [illegible] lille. Varmaan saatte [illegible] kaa viettää harvinaisen hauskan ja nautintorikkaan illan.

Liput ovat ennakolta 75c ja ovella 85c. Ravintola varataan ensiluokkainen, omatekeiset leivokset, hyvää kahvia ja Kylväjien kahvikokit tunnetaan kaikkien hyvyydestään. Siksi tervetuloa juhliimme. — TAS.

Laatikkopäivällinen St. Catharinesissa huhtikuun 9 pnä

St Catharines. — V.- ja u.- seura Starin laatikkopäivälliset pidetään omalla huoneistolla huhtikuun 9 pnä alkaen kello 12.30 päivällä, eikä kuten aikaisemmin on mainittu. Toivottavasti ei tule suurempia yhteensattumia toisten tilaisuuksien kanssa. Siis toivomme, että kaikki ottavat tämän huomioon ja saapuvat suurella joukolla nauttimaan näitä tämän paikkakunnan emäntien valmistamista laatikoista.

Naisväelle huomioon, että alkakaa nyt ajattelemaan minkälaisen laatikon valmistatte tämän yhteisen hyvän kannatukseksi. Kiitos jo etukäteen hyvästä kannatuksesta, niin laatikon tekijöille kuin myöskin syömävieraille, sillä onhan päivällinen kuuluisa halvan hintansa takia.

Toronton kaupungin isille aiheutti suurta hälyytystä siellä oleva lasten soppalinja. Tämä Scott Missionissa oleva lasten soppala sai alkunsa siitä kun kaksi sosiaalisen huollon työntekijää lähetti kirjelmän, että tuhansia Toronton lapsia on aliravittu ja näkivät nälkää. Sensijaan kaupungin pormestari Nathan Phillips sanoi, että se ei ole totta. Mutta vastaiselle taholla vakuutetaan sen olevan tosi ja että Torontossa on 67,363 ihmistä, jotka epätoivossaan etsii työtä. Köyhäin avustuksella sanotaan olevan 23,729. Vielä nytkin Scott Missionilla annetaan lapsilla arerioita vaikka heidän lukumääränsä on vähentynyt senjälkeen kun annettiin ensimmäinen ateria. Syyksi ilmoitettiin sen kun sopan jakeluhoitoviranomaisia saapuu sopan jakelupaikalle. TV:ssa sanottiin että pelko siitä että heiltä katkaistaan pienikin avustus ajoi heitä pois. Ymmärrän hyvin heidän pelkonsa siitäkin vaikka joitakin paikalla ilmoitti, että joutuvat ottamaan vuokran maksun siitä avustuksesta ja jos avustus myöhästyy, niin joutuvat olemaan ilman ruokaa. Joku ilmoitti, että koko viikonkin he ovat syöneet ainoastaan kaurapuuroa. Toronto Star kirjoitti toimituskirjoituksessaan, että nälkäkuolemaa ei ole tapahtunut vaan ainaista nälässä olemista on todettu. Kiitos köyhäinhuollolle kun tarpessa olevat eivät ole kuolleet nälkään. Köyhät saavat syödäkseen, mutta ei tarpeeksi. Sen rahan minkä köyhät saavat täytyy ensiksi käytää asuntonsa vuokraan ja loppu ruokaan ja totuus on, että ihmiset ovat aliravittuja ja vanhemmat yrittävät venyttää ruokaa lastensa suuhun. Mitä ymmärtää kaupungin pormestari N. Phillips köyhien lasten kohtalosta sillä saahan hän monta tuhatta vuodessa palkkaa eikä ole koskaan yrittänyt elää niin pienellä rahasummalla kuin mitä työttömät työläiset saavat avustusta. Toivon sydämestäni työtä kaikille, jotka tarvitsevat sekä samalla hauskaa kevättä ja pääsiäistä. — Hilda.

VAPAUS NYT SAANUT 77 UUTTA TILAUSTA

Vapaus sai jälleen tänä aamuna 8 uutta tilausta. Aikaisemmat tulokset huomioiden lehtemme on siis saanut maaliskuun 15 pnä alkaneen levitysryntäyksen aikana kaikkiaan 77 uutta tilausta. Kiitos. Nyt saapui uusia tilauksia seuraavasti:

Sanomalehtikomitea, Sudbury 1 uusi tilaus "rapioiksi". Kaikkiaan on Sudburysta saatu 26 uutta tilausta osuuden ollessa 22.

Emil Hankila, South Porcupine, 1 uusi tilaus. "Eteläpäästä" on jo saatu 4 uutta tilausta.

John Koivula, Tarzwell, 1 uusi tilaus "rapioiksi".

Eino Simonen, Sault Ste. Marie, 2 uutta tilausta.

A. Kuoppala, Lappe, Ont. 2 uutta tilausta ja hankintaosuus (1) on tullut täytetyksi 400-prosenttisesti!

Kuten huomataan, joillakin paikkakunnilla on jo saatu kerrassaan erinomaisia tuloksia. Tavoitteena on kuitenkin 250 uuden tilauksen hankkiminen huhtikuun loppuun mennessä, joten urakka on vielä melkoinen.

"Perästä kuuluu" sanoo torventekijä.

Laosin prinssi kannattaa aselepokomissiota

Pariisi. — Canadan lähettiläs Pierre Dupuy neuvotteli tiistaina maanpaossa olevan puolueettomuuskannan omaksuneen Laosin pääministeri prinssi Souvanna Phouman kanssa keinoista miten voitaisiin palauttaa rauha Laosiin.

Souvannan, joka on kiertomatkalla useimpiin maihin, tarkoituksella saada lisää kannatusta asiailleen, ilmoitetaan sanoneen Canadan lähettiläälle, että hän haluaa, jotta kolmijäseninen Laosin välirauhakomissio kokoontuisi uudelleen ja lopetettaisiin tulitus Laosissa ja kaikki ulkomaalainen sekaantuminen Laosin sisäisiin asioihin.

Komission jäsenet ovat Canada, Intia ja Puola.

W. Eklund, Sudburysta, puhuu Torontossa, Don-haalilla sunnuntaina, huhtikuun 2 päivänä kello 2 ip. Puheen aiheena on "Uusi puolue ja suhtautumisemme siihen". Aikaisemmin päivällä tarjoillaan Don-haalilla monipuolinen laatikkoruoka-ateria pääsiäispäivälliseksi. Ruokatarjoilu alkaa kello 12.30 päivällä. Kaikki tervetulleita.

LEO'S B/A SERVICE
Kunnostetaan kaikenmallisia autoja. B/A autorenkaita ja välineitä
Puhelin 4-8231
Cumberland ja Munro kat. kulm.
Port Arthur Ontario

RAKENNUSKAUSI ALKANUT!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puh. 3-7469
516 Simpson St. Fort William

Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa
LANGILA
HARDWARE LTD.
PUHELIN 4-3508
10 Cumberland St. N.
Port Arthur, Ontario

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Nyt on saatavana ALENNETULLA HINNALLA kuuluisa Neuvostoliiton Armeijan
KUORON JA SOITTOKUNNAN ÄÄNILEVY
jonka on levylle ottanut:
ANGEL RECORDS, LONDON, ENGLAND
Tässä äänilevyssä on kaikkiaan 13 kappaletta:
SONG OF YOUTH — KALINKA
A BIRCH TREE IN A FIELD DID STAND — BANDURA
FAR AWAY — OH, NO! JOHN!
VOLGA BOAT SONG — SNOW FLAKES
YOU ARE ALWAYS BEAUTIFUL — UKRAINIAN POEM
ALONG PETER'S STREET — SOLDIER'S CHORUS
TIPPERARY
(Soitetaan 33 1/3 kiertonopeudella)
LEVYN TAVALLINEN HINTA $5.45
MYYDÄÄN NYT ALENNETULLA HINNALLA $4.00
Postitse lähetettynä lisättävä postikuluja varten 25c Ontariossa, 35c British Columbiassa
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
BOX 69 SUDBURY, ONT.

Hans Globke Ja Eichmann-- juutalaiskysymyksen parivaljakko

"Silloin tällöin otettakoon kiinni joku keskitysleirin vartija tai komendantti ja lavastettakoon iso oikeusjuttu ja annettakoon melkoinen tuomio — mutta natsiaikana korkeissa asemissa olleisiin ei kosketa". — Tätä ohjetta Länsi-Saksan liittokansleri Adenauer ei tosin koskaan ole antanut julkisuudessa, mutta käytännön toiminnan ohjenuorana tuomioistuimille se pätee. Joka ei ohjetta noudata, saa ikävyyksiä. Ja niin istuvat edelleen Hitlerin rotulakien kommentaattori Globke liittokanslerin virastossa sen päällikkönä, sodan aikana joukkomurhia järjestänyt entinen ministeri Oberländer liittopäivillä, Varsovan pyöveli Reinefahrt Schleswig-Holsteinin liittopäivillä ja Syltin saaren pormestarina jne. Luetteloa voisi jatkaa vaikka millä mitalla, ja joukkoon sopisi poliitikkoja, korkeimpien tuomioistuinten jäseniä, kenraaleja, poliisipäällikköjä jne. pienemmistä tekijöistä puhumattakaan.

ADENAUER AVUTON ILMAN GLOBKEA

Kaikkein ihmeellisintä on, että valtiosihteeri Globke on edelleen virassaan. Länsi-Saksan porvarillisissakin piireissä on jo vuosikausia ollut vallalla käsitys, että hänen nimeensä liittyvät seikat rasittavat melkoisesti liittokanslerin viraston ja siten koko valtion johdon mainetta. Oberländerinkin oli yleisen mielipiteen pakottamana lähdettävä ministerintuolilta, vaikka hän liittopäiväedustajaksi vielä jäikin. Ilmeisesti arvoituksen avain Globken kohdalla on siinä, että 85-vuotias Adenauer ilmeisesti ei enää tule toimeen ilman Globkea, joka pitää käsissään kaikkia lankoja, tuntee kaikki liittokanslerin viraston asiat ja hoitaa ne vanhuksen puolesta.

Tosin asiasta viimeistään Eichmann-oikeudenkäynnin yhteydessä muodostuu ensiluokkainen, kansainväliset mittasuhteet omaava skandaali. Eichmann on kyllä sanonut israelilaisille kuulustelijoilleen, ettei hän halua puhua Globkesta mitään, koska hänen länsi-saksalainen puolustusasianajajansa pitää sitä viisaimpana. Kuitenkin on oletettavissa, että syyteaineistossa tulee esiin asiakirjoja, joissa Eichmannin nimen ohella esiintyy tri Globken nimi.

Yksistään prof. Kaulin hallussa on 52 alkuperäistä asiakirjaa, jotka liittyvät natsien juutalaisvainoihin ja joista eräät ovat Eichmannin allekirjoittamia. Joukossa lienee kuitenkin myös Globken allekirjoittamia. Prof. Kaul on matkustanut Israeliin nostaakseen Eichmannia vastaan lisäsyytteen Saksan Demokraattisessa Tasavallassa asuvien juutalaisten puolesta.

EICHMANNIN RIKOSTOVERISTA KANSLERIN VIRASTON PÄÄLLIKÖKSI

Globken "ansiot" juutalaiskysymyksen "loppuratkaisijana" eivät ole tulleet tunnetuiksi mitenkään sensaatiomaisella tavalla. Länsi-Saksan kristillis-demokraattisen puolueen johto kyllä puhuu "kommunistien ja sosialidemokraattien" kampanjasta Globkea vastaan, mutta tosiasia on, että hänen menneisyydestään on puhuttu kaikissa piireissä koko sodanjälkeisen ajan, vaikka asia luonnollisesti nousee voimakkaammin esiin tiettyjen tapahtumien — kuten nyt Eichmannin jutun — yhteydessä.

Globken virkaura on lyhyesti seuraava: v. 1921 nimitys oikeuden esittelijäksi, 1924 oikeuden asessoriksi, 1929 hallitusneuvokseksi, 1934 ylihallitusneuvokseksi, missä ominaisuudessa hän kirjoitti Nyrnbergin rotulakien kommentaarit, 1938 nimitys ministeriöneuvokseksi (Ministerialrat) natsien sisäministeriöön, 1945 länsivaltojen miehityshallinnon palvelukseen, 1950 Länsi-Saksan hallituksen palveluksen virkaan, joka vastannee Suomen ministeriöiden osastopäällikön virkaa ja 1953 nykyiseen asemaansa valtiosihteeriksi ja Adenauerin liittokanslerin viraston päälliköksi ja kanslerin uskotuksi mieheksi.

Väliin sopii Nyrnbergin kansainvälinen sotarikollisoikeudenkäynti, jossa Globke oli syytettyjen listalla n:o 101. Syyteaineiston vallinaisuuden vuoksi hänen onnistui välttää tuomio. Hän jopa teeskenteli viatonta: "Tiesin, että juutalaisten tuhoamista harjoitettiin järjestelmällisesti, mutta en tiennyt, että se koski kaikkia juutalaisia". Hän teki itsestään pienen virkamiehen, jolla ei ollut mitään osuutta juutalaisten kohtaloon.

Todellisuudessa Globke kyllä tiesi. Nyrnbergin lakien kommentaarineen ei sovellutusohjeissa, jotka laadittiin tuomareita varten, Globke kirjoitti: "Juutalaisuus on vieras aines kaikissa Euroopan kansoissa — siksi on dissimilatio (erottaminen) tarpeen".

GLOBKE "SAKSALAISEN "VEREN" SUOJELIJANA

Hitlerin sisäministerin Frickin (tuomittiin Nyrnbergin sotarikollisoikeudenkäynnissä kuolemaan ja teloitettiin) mukaan Globke kuului hänen ministeriönsä "kyvykkäimpiin ja pystyvimpiin" virkamiehiin siksi, mutta en "erityisen huomattavassa määrin" rotulakien syntymiseen. Niillä riistettiin juutalaisilta kunnia ja kaikki oikeudet. Globken "ansioita" oli myös laki, jolla juutalaiset pakotettiin ottamaan toiseksi etunimekseen joko Israel tai Sara. Globken henkilöllisyyspapereista heti kävisi selville "ei-arjalaisuus". Saksan Demokraattisen Tasavallan lehtiä nykyisin olevista natsien vanhoista asiakirjoista on löytynyt myös tämä Globkea koskevia.

Globke määräsi edelleen, että kaikkien tshekkiläisten naisten, jotka aikoivat avioliittoon saksalaisen kanssa, oli lähetettävä "säätyvirastolle" (Standesamt) itsestään joko alastomana tai uimapuvussa otettu valokuva, jotta virkamiehet voivat päätellä, olivatko morsian sopiva jalon germaanin vaimoksi (!)

Silloisen natsien sisäministeriön ministerineuvos Globken allekirjoittama ja avioliittoviranomaisille osoitettu kiertokirje (päivätty 15. 6. 1944) löytyi äskettäin erään Saarin alueen kunnan "Säätyvirastosta". Ensimmäisenä sen julkaisi sosialidemokraattinen päivälehti "Saarbrucker Allgemeine". Sittemmin löytyi demokraattisessa Saksassa Plauenin kaupunginarkistosta Globken allekirjoittama ja silloiselle Saksin "valtakunnan käskynhaltijalle" osoitettu kirje, jossa Globke antoi määräyksiä Saksassa olleiden vierasmaalaisten pakkotyöläisten keskinäisistä avioliitoista. Määräysten mukaan ei "leiriavioliittoja" voi pitää pätevinä ja siitä syystä niistä syntyneitä lapsia on pidettävä aviottomina. Herra Globke määräili tällaisista asioista, mutta yrittäessään nyt puhdistaa mainettaan hän väittää olleensa vain "kaikkein pienin virkamies" natsien sisäministeriössä.

EICHMANN, GLOBKE JA KREIKAN JUUTALAISET

Jokaisessa aikoinaan natsien miehittämässä maassa tulee päivänvaloon asiakirjoja, jotka todistavat Globken teoista "juutalaiskysymyksen loppuratkaisussa". Viimeksi on Itävallassa löydetty aineistoa, jonka julkaisi viikkolehti "Heute". Globke on vastuussa myös Itävallan juutalaisten vainoamisesta.

Ilmeisen totta on myös, että Globken kontolle tulee välittömästi 20,000 Kreikan juutalaisen henki. Syytteen on esittänyt itsekin sotarikollisena Ateenassa syytettynä ollut ja nykyisin Länsi-Berliinissä asuva lakit. tri Mag Merten, joka sai Ateenassa 25 vuoden tuomion, mutta luovutettiin Länsi-Saksalle, jossa hänet heti päästettiin vapaaksi. Mertenin kertoman mukaan hän oli sopinut maaliskuussa 1943 Kansainvälisen Punaisen Ristin edustajan, tri Rene Burckhardtin (asuu nykyisin Filippiineillä) kanssa useamman tuhannen Kreikan juutalaisen siirtämisestä laivalla Palestiinaan.

Merten matkusti asian vuoksi Berliiniin käyden Eichmannin puheilla. Tämä hyväksyi suunnitelman ja määräsi Palestiinaan siirrettävien juutalaisten luvuksi 20,000. Eichmann ei kuitenkaan halunnut ottaa vastuuta yksin, vaan soitti Mertenin läsnäollessa Globkelle, joka oli sisäministeriön asiantuntija juutalaiskysymyksissä, Globke ei hyväksynyt suunnitelmaa ja niin juutalaiset joutuivat keskitysleiriin ja tuhottiin.

Eräiden tietojen mukaan tri Buckhardt on valmis esiintymään todistajana, mutta mikään oikeus ei ole häneltä sitä pyytänyt.

TUTKIMUS VIHREÄN VERAN ALLE

Merten ei asettanut kynttiläänsä vakan alle, vaan luovutti tietonsa Hessenin osavaltion yleiselle syyttäjälle Bauerille. Frankfurtissa sijaitseva Bauerin virasto on nimittäin ennenkin tutkinut saksalaisten Balkanin maissa suorittamia "juutalaiskysymyksen loppuratkaisu-toimenpiteitä".

Bauer avasi nk. tutkimusjutun, jollaisessa ilmitulevien seikkojen perusteella yleinen syyttäjä myöhemmin voi nostaa syytteen oikeudessa. Kun tutkimusjutun avaaminen oli Länsi-Saksan lehdistön välityksellä tullut tunnetuksi, matkusti pari demokraattisen Saksan valtion syyttäjän viraston lakimiestä Bauerin luokse Frankfurtiin mukanaan valokuvajäljennökset Saksan Dem. Tasavallassa olevista Globke asiakirjoista. Niiden joukossa olivat mm. Globken ylennystä koskeva Frickin kirje ja sisäministeriön arkistossa ollut Globken henkilökortti ao. merkintöineen.

Suurin osa Länsi-Saksan lehdistöstä julkaisi asiakirjat, sillä niiden aitoudesta ei ollut epäilystä. Kristillis-demokraatit järjestivät ajojahdin Baueria vastaan muodollisena syynä se, että hän oli henkilökohtaisesti ottanut vastaan itä-saksalaiset lakimiehet. Ajojahti jatkui niin pitkälle, että Bauerin oli luovutettava tutkimusjuttu Bonnin maaoikeudelle, jonka vihreän veran alle on jo haudattu menestyksellä monta samantapaista juttua, mm. tutkimus entisen ministeri Oberländerin menneisyydestä. Ja Adenauerin hallitus määräsi valokuvakopiot takavarikoitaviksi, mutta niiden sisältöhän oli jo yleisesti tunnettu.

Globke suunnitteli ja laati ideologisen perustan ja "lailliset puitteet" juutalaiskysymyksen "loppuratkaisulle" — Eichmann määräsi käytännön toimenpiteistä, ghettoihin siirtämisestä, keskitysleireistä ja kaasukammioista. Toisen ollessa syytettyjen penkillä Israelissa on toinen niin tärkeä mies, että Adenauer sanoi "Syddeutsche Zeitungille" antamassaan haastattelussa (20. 3. 1956): "En tunne ketään, jonka voisin asettaa Globken tilalle". Tästä on kulunut nyt jo kohta viisi vuotta, mutta Adenauer ei vieläkään ole löytänyt — tai ei halunnut löytää — ketään toista.

Berliini, maaliskuussa

Raili Heino.

SUOMEN

viikko- ja kuukausi-julkaisuja

SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME!

"Uusi Nainen"
Maaliskuun numero
Hinta 45c, postitse lähetettynä 50c

"APU"
Numerot 8 ja 9
Irtonumeron hinta 25c
Postitse lähetettynä 30c

"Lukemista kaikille"
(koko perheen julkaisu)
Saatavana numerot 41, 42, 45, 47, ja 50
— Irtonumeron HINTA 25c ynnä postikulut 10c, kolmesta numerosta postin kautta lähetettynä.

"Viikonloppu"
Saatavana numerot 2, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8
(Joulunumero 40c)
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

Vauhdikasta ja jännittävää piristystä antaa jännityslukemisto

"Seikkailu-kertomuksia"
lukijoilleen joka viikko.
Saatavana numerot 46, 49, 50, 51, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ja 8
Irtonumeron HINTA 25c.
Postitse lähetettynä 30c.

"SEURA"
Koko perheen lehti
Numero 9
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"Kotiliesi"
Numerot 4 ja 5
Irtonumeron HINTA 35c
Postitse lähetettynä 40c

"EEVA"
Nykyaikaisen naisen lehti
Tammikuun numero
Irtonumeron HINTA 50c. Postin kautta lähetettynä 55c.

"Kuvaposti"
Saatavana numerot 7 ja 8
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

"Suomen Kuvalehti"
Saatavana numerot 4, 5 ja 7
Irtonumeron HINTA 35c.
Postitse lähetettynä 40c.

Seuratkaa ilmoitustamme, sillä joka viikko saapuu uusia irtonumeroita ylimainituista viikkojulkaisuista. Lähettäkää irtonumerotilauksenne osoitteella:

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69
100 Elm St. West, Sudbury
Ontario

Bonnin varjeleminen on Eichmannin jutun ydin

Tel Aviv. — Länsi-Saksan liittokanslerin esittämä lausunto-jonka mukaan Adolf Eichmannia vastaan alkava oikeudenkäynti "ei häntä huolestuta", koska hän sanoi uskovansa, että "sitä ei käytetä poliittisesti hyväksi" ja että hän "luottaa Ben Gurioniin", joskin — tämä oli Adenaurin varaus — "kaikki riippuu siitä, miten oikeudenkäynti hoidetaan", on aiheuttanut Israelin lehdistössä joukon jyrkkiä reaktioita.

Uskonnollis-kansallinen puolueen pää-äänenkantaja "Hazofeh" kirjoitti pääkirjoituksessaan mm. että "tri Adenaurin lausunto antaa aihetta vakavaan huolestumiseen ja saattaa oudon tunteen valtaan ne, jotka ovat halunneet pitää häntä 'hyvän saksalaisen' symboolina."

Ortodoksis-uskonnollisten työläisten äänenkannataja "Shaarim" — myös tämä puolue on tukenut Ben Gurionin hallitus-kokoomusta — kirjoitti, että "tri Adenauer ei ilmaissut huolenpitoaan vain väärässä paikassa, vaan se jätti muutenkin katkeran sivumaun".

"Hamodia", porvarillis-ortodoksinen lehti, kirjoitti, että "tri Adenaurin yritys on yhden arvoinen niiden toiveiden mukaan mitään oikeudenkäyntiä ei yleensä pitäisi järjestää".

Jopa Ben Gurionin oman Mapai-puolueenkin lehdissä "Dawarissa" ja "Omerissa" on katsottu välttämättömäksi sanoa Adenauerille muutamia vakavia sanoja. "Sen sijaan, että surraan oikeudenkäynnin aloittamista', kirjoitti "Dawar", pitäisi Saksan demokraattisten valtiomiesten pitää sitä erinomaisen opetustilaisuuden kannustimena miehelleen." Ja "Omer" varoittaa: "Jokainen Eichmannprosessin vaiheilla ja vaalikamppailussa tapahtunut natsismille myötämielinen reaktio olisi luonnollisesti raskas isku tri Adenaurin yritykselle parantaa asemaa maailman julkisuuden ja erityisesti Yhdysvaltojen silmissä."

Suurporvarillinen lehti "Haaretz" taas kirjoitti: "Se seikka, että ulkomailla olevat länsi-saksalaiset diplomaatit joutuvat nyt ilmaisemaan selvästi kantansa natsikauteen, on lähellä olevan oikeudenkäynnin eräs myönteinen tulos. On kuitenkin syytä valittaa sitä, että yhdistelmää Ben Gurion—Adenauer käytetään todisteena siitä että (Länsi-) Saksalle voidaan jo antaa anteeksi."

Jyrkimän tuomion on kuitenkin lausunut Israelin kommunistisen puolueen äänenkannattaja "Kol Haam". Lehti on todennut että oikeudenkäyntien lykkäämisen ja Eichmannin länsi-saksalaisen puolustusasianajajan tri Robert Servatiuksen toiminta tähtää vain siihen, että oikeudenkäynnissä Eichmannia vastaan ei nouse esiin Länsi-Saksassa johtoasemissa olevien seikkoja. Tällaisia henkilöitä ovat Globke, Speidel, Schröder, Seebohm, Heusinger Abs, jne. Lehti toteaa, että Eichmannilla on "juutalaiskysymyksen lopullisena ratkaisijana" siteensä Hans Globkeen, Globkella Adenauriin ja Adenauerilla — Ben Gurioniin.

Tästä myös johtuu, että jutussa syyttäjäksi määrätty Gideon Hausner on torjunut juttua seuraamaan saapuvan DDR:n kansalaisen prof. F. K. Kaulin ehdotuksen, että todistajiksi haastettaisiin myös joukko Saksan dem. tasavallassa asuvia henkiin jääneitä Eichmannin uhreja. Länsi-Saksalainen lehti "Frankfurter Allgemeine Zeitung" on kiiruhtanut jo lausumaan tämän johdosta ilonsa ja kiittämään Jerusalemin erikoistuomioistuinta, joka — kuten lehti asian tulkitsee — "ei ole tahtonut enempää laajentaa Eichmannin teoista aiheutumintaan.

USAn kauppaministeri matkustaa Suomeen

Helsinki. — (S-S) — Yhdysvaltain tiedotustoimiston taholta maanantaina (20. 3.) järjestetyssä tiedotustilaisuudessa vahvistettiin tieto, että Yhdysvaltain kauppaministeri Luther H. Hodges saapuu Suomeen toukokuussa. Toukokuun 26 ja kesäkuun 11 päivien välisenä aikana Helsingissä järjestettävän "Amerikka tänään"-näyttelyn johtaja, Mr. John U. McManus kertoi, että kauppaministeri Hodges matkustaa toukokuussa Eurooppaan ja hänen matkasuunnitelmiinsa kuuluu myös käynti Suomessa, mutta tarkkaa ajankohtaa ei vielä voida sanoa.

Samoin vahvistettiin tiedotustilaisuudessa, että näyttelyn yhteydessä suunnitellaan amerikkalaisten suihkukokeneiden taitolentonäytöstä Helsingin yläpuolella.

— Parodia, ivamukailu, satiirilliskoomillisen runouden laji, joka ivallisesti matkimalla, vakavaa kirjallista tuotetta säilyttämällä sen muodon ja sävyn, mutta muuttamalla sen sisällön matala-aiheiseksi ja jokapäiväiseksi, tekee runoelman naurunalaiseksi ja koomilliseksi.

TILATKAA VAPAUS!

Intiaanipäällikkö Kävelevä Buffalo, joka muistaa sen, kun hänen heimonsa Albertassa allekirjoitti rauhansopimuksen valkoisen miehen kanssa v. 1877, nähdään yllä puhaltamassa sammuksiin syntymäpäiväkakun kynttilöitä. Tämä syntymäpäiväjuhla pidettiin äskettäin Torontossa Kävelevän Buffalon täyttäessä 90 vuotta. Ollessaan 88-vuotias hän aloitti maailmanympäri kiertomatkan ja on hän sen jälkeen kulkenut läpi 4 maanosan, vieraillut 27 maassa ja puhunut noin 100 miljoonalle ihmiselle n.s. Moral Re-Armament ohjelmasta, joka merkitsee henkistä uudelleen asestautumista ja tähdätty sosialismia vastaan. Vanha intiaani on siis saatu narratuksi esiintymään oman heimonsa ja yleensä työtätekevien ihmisten etuja vastaan.

Rauhanmarsseja Canadan eri paikkakunnilla huhtik. 1 pnä

Toronto. — Kaikkialla Canadassa huhtikuun 1 pnä nuoret ja vanhat sekä keski-ikäiset menevät rauhanmarssille.

Samalla kun he marssivat he vaativat aseistariisuntaa, vetypommikokeitten lopettamista, ydinpommien jakamisen lopettamista ja niiden Canadan asevoimille tuomisen estämistä.

Heihin yhtyvät marssijat Yhdysvalloissa yhtähyvin kuin Aldermastonin marssijat Britanniassa.

Kaikkialla tullaan huomaamaan, että niihin osallistuu laajat kansanjoukot.

Reginassa kaupungin työväenneuvosto on päättänyt osallistua marssiin ja sitä varten on nimitetty kolmihenkinen komitea tekemään mainostusta marssista. Komitea on myöskin valtuutettu yrittämään saamaan kaikkia unio-osastoja osallistumaan marssiin.

Reginan mielenosoitusmarssin järjestää Combined Universities Campaign for Nuclear disarmament.

Control of Radiation Hazardsin kansallisen komitean presidentti on tri H. L. Keenleyside, British Columbia Power Commission puheenjohtaja ja YK:n entinen korkea virkailija.

Muut komitean jäsenet ovat Very Rev. J. S. Thompson, United Churchin Canadan johtaja; tri Claude Bissell, Toronton yliopiston presidentti; Most Rev. J. H. MacDonald, Edmontonin arkkipiispa; Oakley Dalpheis, Toronton Globe and Mailin päätoimittaja ja julkaisija ja Claude Jodoin, Trade and Labor Congressin presidentti.

Reginassa on tarkoitus saada 500—1,000 marssijaa mielenosoitukseen.

Torontossa järjestää marssin Toronto Commitee for Disarmament, johon tulee osallistumaan eri kirkkojen jäseniä sekä opiskelijoita. Suunnitelman mukaan marssitaan Toronton yliopistolta Convocation Hallilta kaupungin läpi kaupungin talolle, jossa rabbi Abraham L. Feinberg tulee puhumaan marssijoille.

Reginassa marssijat menevät läpi kaupungin lainlaatijakunnan talolle, jossa pääministeri T. C. Douglas pitää puheen marssijoille.

Samanlaisia marsseja järjestetään Montrealissa, Quebec Cityssa, Saskatoonissa, Winnipegissa ja Vancouverissa.

Pravda sai porttikiellon

Moskova (Sib) — Paljon ennen kuin Genevessä jatkettiin neuvotteluja ydinasekokeiden lopettamisesta, kiersi lehtimiespiireissä huhuja länsivaltojen uudesta suhtautumisesta kiistakysymyksiin ja tämä uusi asenne muuttaa koko neuvottelujen kulun, kirjoittaa PRAVDAn Geneven kirjeenvaihtaja V. Zhukov. Jo ennen neuvottelujen alkua ilmeni, että USAn ja Englannin valtuuskunnat aikovat järjestää erityisen lehdistötilaisuuden, jossa kirjeenvaihtajille selostetaan näiden valtioiden näkökantaa käsittelyyn tulevassa kysymyksessä.

Kiiruhdimme saliin numero 12, johon oli kutsuttu tämä ylimainostettu USAn ja Englannin lehtimiestilaisuus. Mutta mitä nyt? Saliin pääsyn estää pari henkilöä. Amerikkalaisen valtuuskunnan lehdistöavustaja ilmoittaa töykeästi, että konferenssiin päästetään vain länsimaisia kirjeenvaihtajia: amerikkalaisia, englantilaisia, japanilaisia, monacolaisia — kaikkia muita, mutta ei neuvostoliittolaisia.

Tämä tapahtui puolueettomassa Sveitsissä, YKn omistamassa rakennuksessa. Neuvotteluihin osallistuvien valtioiden sanomalehtimiehet saivat tuntuman kehuttuun amerikkalaiseen 'informaatiovapauteen".

Päätellen siitä, mitä lyhyt virallinen tiedonanto päivän lehdet sekä USAn edustajan lausunnon selostus kertoi, ei USAn taholta ole odotettavissa minkäänlaisia myönnytyksiä eikä mitään merkittävämpää ole keksitty.

Virallisesta tiedonannosta ilmenee, että länsimaiden edustajat eivät edes neuvotelleet hallitustensa kanssa esiintyessään Neuvostoliiton ehdotusta vastaan, jossa suositellaan valvontaelimen rakenteen muuttamista siten, ettei millään valtioryhmällä olisi siinä enemmistöä.

Harkness vierailee USAn ohjustukikohdilla

Ottawa. — Canadan puolustusministeri Douglas Harkness lähti tiistaina viisi päivää kestävälle vierailulle yhdysvaltalaisille ohjustukikohdille Cape Canaveralissa ja Patrickin-lentotukikohdalla Floridassa.

Puolustusministerin kanssa matkalle lähti myös Canadan ilmavoimien ylikomentaja, lentomarsalkka Hugh Campbell.

Uusi ja ajanmukaisin SAUNA kulta-alueella!

NORTHERN STEAM BATH AND HEALTH SERVICE

on avattu yleisön käytettäväksi. Liikkeessämme on 1 yleinen ja 6 yksityistä saunaa, joissa sähköllä kuumennettavat kiukaat sekä päivittäinen terveyshieronta käytettävissänne.

Sauna avoinna kaikkina viikonpäivinä, paitsi ei sunnuntaina ja maanantaina, kello 1 i.p.—12 yöllä. Liikkeessämme on myöskin koneellinen pyykinpesu ja -kuivaus, joka palvelee teitä vaivattomasti. **Tervetuloa pyykille ja saunomaan!**

KANBASS CO.
110 Golden Ave.
South Porcupine Ontario

(9—16—23—30—6)

Ihmeitä ei tapahdu mutta kummia kuuluu toisinaan

Tässä pääsiäisen alusviikolla hieman erikoisempaa laatua olevia uutisasioista seuratessa todettava, että vaikkei enää ihmeitä tapahdukaan, niin kummia kuuluu kuitenkin toisinaan.

Lontoosta, Englannista kerrottiin maanantaisessa AP:n uutistiedossa, että siellä oli aiheuttanut pientä myrskyä vesilasissa se kun TV:ssa oli näytelty "rock n' roll" versio kristuksen elämästä.

Sinisiin haalarihuosuihin (jeans) ja urheilupaitaan pukeutunut 19-vuotias Roy Harkness vei näytelmässä Jumalan pojan osaa. Independent Television Authorityn puhemies sanoi, että "ajatus sinisiin haalareihin pukeutuneesta Kristuksesta innoitti monta ihmistä. Luonnollisesti tuli valituksiakin."

Tämä näytös esitettiin sunnuntaiaamuna nuorisolle suunnatun vakituisen uskonto-ohjelman aikana.

Myös haalareihin puettu Juudas Iskariot katseli näköruudista juuri ennen Kristuksen pettämistä ja lauloi:

"Minä haluan rahaa,
Minä tiedän mistä saa sitä, rakas —
Se tulee luovuttamaan hänet heille."
(I want some money, I know where to get it, honey —It's gonner turn him in)

Tämän näytelmän on kirjoittanut teini-ikäisille Rev. Ernest Marvin, St. James Presbyterian kirkosta, mikä varasi näyttelijät.

Näytelmän monet laulut arvostelevat terävästi itsekkyyttä ja välipitämyyttä. Ne kiittävät miltei aina kristillisiä hyveitä. Sievä tyttö lauloi heiluen:

Minä rakastan mamia,
eikö se riitä kaveri."

* * *

Bonner Springsist Kan- samana päivänä tulleessa uutistiedossa kerrotaan 46-vuotiaan mrs. Lloyd F. Frevertin tehneen lentokoneella "mahalaskun" maahan sen jälkeen kun hänen miehensä kuoli sydänhalvaukseen koneen ohjuslaitteiden taaksen noin 2,000 jalan korkeudessa.

Mrs. Frevert ja heidän 13-vuotias poikansa vetivät miehen pois lentäjän pukilta ja niin mrs. Frevert laski koneen eräällä laidunmaalle. Koneesta lähti toinen pyörä pois, mrs. Frevert loukkaantui hengenvaarallisesti mutta poika pelastui miltei loukkaantumattomana.

Mrs. Frevert oli saanut mieheltään vähän opetusta lentämisessä mutta hän ei ollut milloinkaan ennen yrittänyt laskua. "Minä toin koneen alas" sanoi hän, "mutta ei se hääppösesti tapahtunut".

* * *

Lontoosta, Englannista tulleessa eräässä maanantaisessa uutistiedossa kerrottiin joistakin Paul Getty-nimisestä upporikkaasta miljoneerista — "maailman yhdestä rikkaimmasta miehestä" — joka oli suureen linnaansa laittanut maksullisen puhelimen siksi kun jotkut hänen vieraansa olivat käyttäneet sitä "kuin omaansa" ja puhuneet kuulema puolikin tuntia maailman jossakin toisessa ääressä oleville tuttavilleen — ja unohtaneet maksaa puhelunsa!

Nyt on miljoneerin rahat turvassa kun kaikki maksavat omat puhelunsa.

Bonner Springsissa Kan. samana

* * *

Vaikka porvarien "papepereihin" ei sovikaan sokeasti luottaa, niin torontolaislehdet kertoivat kuitenkin keskiviikkona, että smelttikalastus alkaa noin viikon kuluttua Erie-järven rannoilla!

Yksi varma merkki kevään lähestymisestä!

Parasta on kuitenkin tilata Vapaus! Siitä saadaan luotettavimmat tiedot smelttienkin noususta!

Tito asettuu NLn kannalle

Belgrad. — On vaikeata osoittaa luottamusta YK:n pääsihteeriä Hammarskjöldiä kohtaan kaiken tapahtuneen jälkeen, sanoo Jugoslavian presidentti Tito vastauksessaan pääministeri Hrushtshevin hänelle helmikuun 22. päivänä Kongon tilanteen johdosta lähettämään kirjelmään.

Tito toteaa hallituksensa jo aikaisemmin huomauttaneen, että vastuu Kongossa vallitsevasta tilanteesta tulee YK:n virkailijoille, lähinnä pääsihteerille.

On osoittautunut välttämättömäksi uusia YK:n sihteeristö. Tämä asia on otettava käsiteltäväksi ottamalla huomioon YK:n ja kansainvälisen elämän tarpeet pitkällä tähtäimellä. Ongelman ratkaisua on etsittävä YK:ön vahvistamisessa ja demokratisoinnissa niin, että pienet, juuri itsenäisyytensä saavuttaneet kansakunnat voivat osallistua täysipainoisesti YK-järjestön työhön ja päätöksiin. Täytyy tehdä loppu kaikista kolonialismin muodoista koko maapallolla. On luovuttava kaikista yrityksistä pakottaa jotkut kansat hyväksymään päätöksiä, jotka ovat niiden etujen ja laillisten pyrkimysten vastaisia. Vielä selvittämättömät kysymykset on ratkaistava rauhanomaisten neuvottelujen avulla.

SUURIA KUVATEOKSIA

Arvokkaita lahjakirjoja

REINO KALLIOLA:

"FINLANDIA"

Suomen luonnon kuvakirja

182 sivua — 116 yksivärikuvaa — 24 nelivärikuvaa
Kannessa värivalokuva — koko 10½"x9¼"

HINTA SID. $7.25

Sisällöltään kaunis — kuviltaan loistelias, ulkoasultaan upea — todellinen lahjakirja, joka esittelee Suomen kauneinta luontoa. Teoksen teksti: Suomen-, ruotsin-, englannin-, saksan- ja ranskankielellä.

SUURI LAHJAKIRJA

KUOPIOSTA KUUSAMOON

Erämaitten kauneutta

113 sivua — 50 monivärikuvaa — kannessa monivärivalokuva — Teoksen koko 10½" x 13½" — Hinta kangaskansissa $10.50

SUOMALAISEN HENGEN SUURIN LUOMUS

KORU-KALEVALA

HINTA NAHKASELKÄK. $6.25

len-Kallelan kuvittamassa loistoasussa.

TUHATYKSI YÖTÄ I–VI

6 osaa kolmena kirjana, yhteensä 1,578 sivua
HINTA $9.90

Kansalliseepoksemme lyhentämätön laitos Akseli Gal-
Saariston ja Saimaan vesien kauneutta loistavine monivärikuvineen ja selostuksineen.
Aikuisille tarkoitettu, täydellisin suomeksi julkaistu laitos maailman kuuluisimmasta satukokoelmasta, jossa muinaisen orientin maailma elää loistokkaana ja mystillisenä. Teosta somistaa Unto Kaipaisen upea kuvitus.

Edelleen arvokas ja loistelias lahjakirja
ALEKSIS KIVEN

SEITSEMÄN VELJESTÄ

KORUPAINOKSENA

Nahkaselkäkansissa—Somistanut Akseli Gallen-Kallela
600 sivua — **HINTA $7.50**

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

BOX 69 **SUDBURY, ONTARIO**

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Suurjuhlakomitean kokous tänä iltana Työn Puistossa kello 7.30.

"Nokea ja kultaa"-niminen täysipitkä filmi esitetään ensi sunnuntaina kello 3 p.

Näytelmän "Erämaiden orjat" harjoitukset tiistaina, huhtikuun 4 pnä klo 7.00 illalla Finnish-haalilla.

Mandoliini- ja viuluorkesterin harjoituksia pääsiäispyhen takia pidetä ensi maanantaina, vaan vasta seuraavana maanantaina, huhtikuun 10 pnä tavalliseen aikaan.

Näyttämön bingopaartit Finnish-haalilla ensi viikon torstaina klo 7.30 illalla.

Suurjuhlakomitean kokous Työn Puistossa

Suurjuhlakomitean kokous pidetään Työn Puistossa tänä iltana kello 7.30 illalla. Ensi kesän suurjuhlien valmistaminen vaatii paljon järjestelyjä ja koska näistä asioista keskustellaan ja päätetään, niin on tarpeellista, että kaikki komitean jäsenet saapuvat kokoukseen.

Mainio elokuva esitetään Finnish-haalilla ensi sunnuntaina

Ensi sunnuntaiksi on onnistuttu saamaan maino suomalainen elokuva "Nokea ja kultaa", jonka esitys alkaa Finnish-haalilla kello 3 ip. Siellä missä tämä elokuva on esitetty on se saanut yleisön taholta kiitosta osakseen.

Nyt on hyvä viettää rattoisa sunnuntain iltapäivä kun saapuu Finnish-haalille. Ravintolalipun hinta ainoastaan 75 senttiä.

O. HEISKA SAIRAALAAN

Liikkeemme talonmies, Otto Heiska, sairastui tänä aamuna ja lääkäri vei hänet Memorial-sairaalan saamaan hoitoa. Lehtemme painoon mennessä emme vielä saaneet tietää voiko hän ottaa vastaan vieraita emmekä myöskään missä huoneessa hän on.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN OS. 4-4092
52 Elm St. East Sudbury

ART'S LUNCH
Maukkaita farmiateriota
"Hot Dogs", "Hamburgs" ja voileipiä
Puh. OS. 5-7981
3 m. Chelmsfordista Levackin tie.

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. OS. 3-1590
Rautatien vieressä Sudbury

AUTO- ja TROKI-
JOUSIEN
PALVELU
• EXPERTTITYÖ
• NOPEA PALVELU KORJAAMOSSAMME
• YLEISTÄ SEPÄNTYÖTÄ
WOROBECK
SPRING SERVICE
Puh. OS. 5-8492
118 Regent St. S. Sudbury

Näyttämön bingopaartit ensi torstaina

Näyttämön toimesta järjestetään bingopaartit Finnish-haalille ensi viikon torstaiksi, huhtikuun 6 päiväksi, alkaen kello 7.30 illalla.

Näistä bingopaarteista saaduilla tuloilla ostetaan haalille pimennysverhot, jotka ovat välttämättömiä koska näytelmiä, elokuvia y.m. esitetään nykyään iltapäivällä päivän aikaan.

Toivotaan paljon pelaajia ja samalla bingopalkintoja otetaan kiitollisuudella vastaan.

Karnevaalitanssit Finnish-haalilla huhtik. 15 pnä

CSJ:n toimesta järjestetään Finnish-haalilla huhtikuun 15 pnä mahtavat kevätkarnevaalitanssit. Lippuja tähän tilaisuuteen on jo myyty huomattavassa määrässä ja se on ollut mahdollista koska tilaisuudessa annetaan arvokkaita palkintoja onnellisille voittajille.

Pääpalkinnot ovat 8 mm elokuvakamera, sähköllä käypä lattian kiillottaja, sähköpora, transistorradio, kalastusvehkeet, sähköllä toimiva paistinpannu, matkakello sekä erittäin arvokas talvimaisema, jonka on maalannut Nick Grundsten ja monia muita arvokkaita palkintoja.

Oviliput maksavat 25 ja viisi saa dollarilla. Kaksi ovilippua oikeuttaa sisäänpääsyyn. Ovilippuja saatavana osaston jäseniltä.

Toivotaan runsasta osanottoa.

Siltaojien jäätyminen vakavana ongelmana Whitefishissa

Whitefish. — Drury-Graham ja Denison townshipien valtuusto on huolissaan maantien siltaojien jäätymisestä. Maanataina pidetyssä valtuuston kokouksessa tiedotettiin, että monet siltaojat ovat jäätyneet umpeen ja estävät veden juoksemista ja nostattavat tulvan teille.

Valtuusto päätti korjata tilanteen ensitilassa ja samalla levittää teille soraa.

Inter-Cityn trokinajajain lakko on päättynyt

Inter-City Truck Lines Ltd:n trokinajajien lakko päättyi maanantaina kello 10 ip. Yhtiön toiminnan johtaja ja Stan Witzu ja International Brotherhood of Teamsters union osasto 938:n presidentti Ken McDougal pääsvät sopimukseen maanantai-iltana.

Lakko alkoi sen johdosta kun Roger Gignac ja Leo Martin erotettiin työstä. Lakko päättyi kun edellämainitut miehet otettiin takaisin työhön.

HILSE POIS!
Deighton's LANEX poistaa hilseen päästänne ja estää hiusten lähdön. Tilatkaa jo tänään!
HINTA $1.95
ynnä 10c postimaksua
KARI PHARMACY
Suomalainen apteekki
Puhelin OS. 5-6572
187 Kathleen St. West
Sudbury Ontario
(30-18-16)

LOCKERBY KAMPAAMO
Suomalaisille tunnettu Glenna, sulkeutuu suosioonne
UUSIMMAT KUOSIT
OS. 5-8272
PARTURILIIKE
PUHDAS HUOLELLINEN TYÖ
1535 Paris St. Postitoimisto rak.
Lockerbyn alue
(30-6-13-20)

CSJ:n Long Laken osaston kokous ensi sunnuntaina

Long Lake. — Osastomme kuukausikokous on ensi sunnuntaina, huhtikuun 2 pnä kello 1 päivällä Mary ja Walpas Hännisen luona. Ottakaa jäsenet tämä huomioonne ja myös uudet jäsenet ovat tervetulleita.

Niin keväässä ollaan ja luontokin on taas virkistymässä pitkän talven jälkeen. Muistakaapa vanhemmat varoittaa lapsianne ja huolehtimaan heitä kun taas on noita virtaavia puroja, joita on täällä useampia, sillä ne ovat kohta auki ja vaarallisia ja ovatkin vaarallisempia kun on vähän jäätä päällä ja vesi virtaa alla.

Oli ikävä kuulla kun joukostamme poistui toimelias toverimme Vic Saari. Niin se kuolema korjaa saalistaan. Täältäkin Long Lakelta on viikatemies vienyt monta tämän talven aikana. Viime viikolla oli mrs. Västilän vuoro ja myös täällä ennen asuneen John Larin, joka kuulupuheiden mukaan on kuollut Pioneer Manorissa, eli vanhainkodissa, jossa hän on ollut yli vuoden ehkä enemmänkin.

Niin se vanha kaarti muuttaa pois yksi toisensa jälkeen luonnon lain mukaisesti.

Vieraitakin kävi pikipäin, mr. ja mrs. Hj. Hillberg ja mr. ja mrs. Kangas molemmat Soosta. Olivat tulleet Vic Saaren hautajaisiin ja samalla kävivät pikipäin tuttaviaan katsomassa, mutta kovasti heillä oli kiire kotiin.

Hauskaa kevättä ja pääsiäistä sekä paljon smelttejä ja sokkereita kalamiehille toivottaa. — Riikka.

K. Sillanpää kuollut

Viime maanantaina kuoli Sudbury-Algoman Sanatoriumissa Worthingtonista kotoisin oleva Kalle Sillanpää 75 vuoden ikäisenä. Hänet haudataan tänään kello 1 ip. Jackson and Barnardin hautaustoimistosta Beaver Laken hautausmaahan.

Hän oli syntynyt Humppilassa, Hämeenläänissä ja saapui ensimmäisen kerran Canadaan 1906. Hän palasi takaisin kotimaahansa ja saapui jälleen Canadaan noin vuoden kuluttua.

V. 1927 Sillanpää osti farmin Worthingtonista. Hän työskenteli kaivoksissa Red Lakella ja Timminsissa.

Häntä jäivät suremaan vaimonsa Henna, poikansa Väinö, William, Charles, Walter ja Paul sekä tyttärensä mrs. Alan Swahn.

Copper Cliff joutuu maksamaan osansa Pioneer Manorista

Pioneer Manorin lautakunnan puheenjohtaja John Franklin ilmaisi mielihyvänsä sen johdosta kun Canadan korkein oikeus antoi päätöksen, jonka mukaan Ontarion kunnallisasioiden departmentilla on oikeus päättää siitä kuinka suuren osuuden Copper Cliffin pitää maksaa Pioneer Manorin ylläpidostä.

Copper Cliffin verotettavat omaisuuden arvo v. 1954 oli $8,625,264. V. 1956 korotettiin se $49,627,620 koska aikaisemmassa veroarviossa ei otettu huomioon International Nickel-yhtiön sulattimoa.

Copper Cliff vetosi tästä Ontarion vetoomusoikeuteen, joka v. 1957 ke äkuussa antoi päätöksen, että Ontarion kunnallisasioiden departmentilla on oikeus määrätä Copper Cliffin vero-osuuden. Tästä vedottiin Canadan korkeimpaan oikeuteen, joka päätti, että Copper Cliff n verotettava osuus on $49,627,620.

Pioneer Manorin menot peitetään siten, että Sudburyn alueella olevat 29 kuntaa maksaa osuutensa sillä perusteella kuinka paljon kunkin alueella on verotettavaa omaisuutta.

Sävel-kuoron kabaretti huhtik. 8

Sävel-kuoron toimesta järjestetään Finnish-haalille rallakkaat kabarettitanssit lauantaiksi, huhtik. 8 pksi. Nämä kabarettitanssit ovat ikäänkuin torontolaisten näyttelijäin vastaanottotilaisuus sillä esittävähän torontolaiset näyttelijät seuraavana päivänä Finnish-haalilla "Miljoonavaillingin"

Ruokatarjoilu alkaa kello 7 illalla ja tanssit alkavat kello 9 Sippolan yhtyeen pitäessä huolta tanssimusiikista.

Sisäänpääsy $1.25 johon sisältyy ateria.

Poliisi on katoava ilmiö Neuvostoliitossa

Moskova. — Kun nykyään kävelee iltaisin esimerkiksi pitkin Gorkin katua Moskovassa — miljoonan asukkaan kaupungin valtaväylää — herättävät kulkijan huomiota naiset ja miehet, joiden käsivarressa on punainen nauha. He kulkevat parittain tai kolmen ryhmissä, seisovat vilkkaimpien suojateiden lähellä ja opastavat ylikulkijoita tai pysäyttävät auton, joka rikkoo suojatietä koskevia määräyksiä. Siellä missä tavallisesti kokoontuu suuri joukko ihmisiä, elokuvateattein edustalla jne., näkee myös näitä keski-ikäisiä tai nuoria ihmisiä nauhat käsivarressaan. Samalla kulkija huomaa toisen seikan, joka nykyään erottaa neuvostoliittolaiset kaupungit muista suurista keskuksista. Iltasilla kaduilla näkee hyvin harvoin miliisejä — Neuvostoliiton siniunkeja. Käsivarsinauhaiset ovat "karkoittaneet" heidät kaduilta.

Tämä on uusi ilmiö, jonka historia ei vielä ole kovin pitkä ja se kertoo Neuvostoliiton kehityksen uudesta vaiheesta. Ollaan tultu kehityksessä vaiheeseen, jolloin perinteellinen järjestyksen ylläpitomahti, poliisi-miliisi, on aloittanut asteettaisen katoamisensa ja järjestyksen valvonta alkaa pikku hiljaa siirtyä vapaaehtoisille järjestysmiehille. Sanalla järjestysmies voidaankin ehkä parhaiten kääntää näiden nauhaa kantavien ihmisten venäjänkielinen nimi "druzhinnik".

He työskentelevät päivät sorvareina, opettajina, lehtimiehinä, myyjättärinä, autonkuljettajina, toimitsijoina — sanalla sanoen kaikissa mahdollisissa ammateissa ja kerran pari kuussa he vuorونsa mukaan liikkuva järjestystä ylläpitämässä. Ei tarvinne sanoa että näillä vapaaehtoisilla on miliisin valtuudet — he tarve vaatii. Järjestysmiehet edustavat siis välivaihetta kehitysprosessissa joka alkaa miliisin tehtävien asteettaisesta katoamisesta ja päättyy aikanaan — kommunismissa — siihen, että yhteiskunnassa ei ole erikoisjärjestyselintä, vaan jokainen valvoo itse itseään.

Yhteiskuntajärjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisessä on Neuvostoliitossa syntynyt toinenkin ilmiö, joka on itumuodossaan. Emme puhu tässä siitä, että liikennevälineistä katoavat rahastajat ja matkustajat huolehtivat itse matkansa maksamisesta ja lipun ottamisesta vaan ns. toverioikeuksista ja "häpeätauluista". Toverioikeus on esimerkiksi yhden korttelin asukkaiden yleinen kokous, jossa osanottajat keskustelevat sanokaamme juopottelevan perheenpään asiaa tai pikkumäpisteisyydestä tai muita yhteiskunnan tahroja. Ihmisiä ei enää kaikista rikkomuksista vedetä oikeudessa vastuuseen, vaan hänen asiansa käsitellään hänen lähimmän ympäristönsä, hänen työtoveriettensa ym. piirissä. Ja täytyy sanoa, että silloin kun rikkomuksia tehneen tai perhettään kaltoin käsitelleen henkilön asiaa on käsitelty tällaisessa kokouksessa, tulos on täydellisesti monin verroin parempi kuin se että oikeus on napsauttanut henkilölle sakot tai vankeusrangaistuksen. Voipa sanoa, että paatuneinkin huligaani ja juoppo on häpeästä kokoonpainuneena silloin, kun hän kuulee lähimmän ympärisönsä ja ystäviensä tuomion itsestään.

Häpeätaulut ovat jotakin toista kuin ne kunniataulut, joita tapaa kaikkialta tuotantolaitoksissa ja puistoissa ja joissa on parhaimpien työntekijäin kuvat. Häpeätaulut ovat julkisille paikoille kaikkien nähtäväksi kiinnitettyjä tauluja, joihin piirretään pilakuva tai kiinnitetään valokuva sekä "elämäkerta" henkilöstä, joka on harjoittanut keinottelua, juopottelua tai muuten rikkonut yleistä järjestystä. Moraaliltaan epämääräiset ihmiset löytävät niin ikään kuvansa tauluilta. Rahastajattomissa liikennevälineissä tarkastuksessa liputtomuudesta kiinni joutuneen kuva ja nimi on sen liikennevälineen seinässä, jossa hän yritti pinnata. Siinä on hänen kuvansa ja nimensä ohella tarkka osoitteensa sekä päivämäärä milloin hänet tavattiin liikennevälineessä ilman lippua. Yleinen häpeä on paras tuomari, ovat jo esi-isämme todenneet ja tämän päivän Neuvostoliitto käyttää tätä hyväkseen yksilöihin, jotka eivät halua sopeutua normaalisiin elämänpuitteisiin.

PRUNING OPERATION

Isohollo matkasi Tshekkoslovakiaan parantolahoitoon

Helsinki. — (S-S) — Volmari Iso-Hollo, joka yli 20 vuotta sitten teki matkoja ulkomaille, lähti jälleen keskiviikkona (22.3) matkalle, tällä kertaa Tshekkoslovakiaan. Entisille reissuilleen Iso-Hollo lähti hymyilevänä suurjuoksijana, joka matkoiltaan toi kotiin toinen toistaan komeampia voitonmerkkejä. Tällä kertaa matkan aiheena on sairaala-avun hankkiminen Suomen rajojen ulkopuolelta. Los Angelesin sekä Berlinin olympiakisojen ylivoimainen estejuoksun voittaja on parin vuoden ajan kärsinyt pahasta nivelreumatismista, johon hän nyt saa parantolahoitoa Piestanyn parantolassa. HS

Kuolema ei himmentänyt häntä parrasvaloilta

Amerikan kirjamarkkinoilla on parhaillaan 8.50 maksava suurteos "Seitsemän näytelmää", jonka on toimittanut$ Eric Bentley. Tämän teoksen tarkoitus on osoittaa, että kuuluisa saksalainen kirjailija Bertolt Brecht, joka on hyvin tunnettu myös suomalaisten keskuudessa, kirjoitti muitakin kuululsuutta saavuttaneita näytelmiä kuin vain "Kolmen pennin oopperan". Teoksessa on seitsemän hänen näytelmäänsä.

Tämä saksalainen runoilija ja teatterimies kuoli vuosi sitten viime elokuussa, mutta hänen näytelmänsä näyttävät elävän sitä enemmän hänen kuolemansa jälkeen.

Julkaisemme tässä eräitä muistelmia hänestä ja myös hänen muutamia tuotteitaan.

Bertolt Brecht on syntynyt vuonna 1898 Augsburgissa ja ennen ensimmäistä maailmansotaa hän toimi pääasiassa Muenchenissä. Jo pian ensimmäisen maailmansodan jälkeen alkoi hän saavuttaa mainetta omassa maassaan, mm. hänen "Rummut yössä" teoksensa palkittiin Heinrich Kleistin palkinnolla v. 1923. Seuraavat huomatuimmat näytelmät, jotka kumpikin olivat vanhan aiheen uudelleen moukkauksia, lähtivät voittokululleen ympäri maailmaa: Marlovin mukaan tehty Edward II ja Kerjäläisooppera (Gayn mukaan). Viimeksimainitussa puhkeaa Brechtin leikkivä ja silti vihlovan todellinen teatteritaide voimakkaasti kukoistukseensa. Kerjäläisooppera, jota on menesteyksellä näytelty kaikissa Suomen suurimmissa teattereissa, on kuvaus ihmisen hädästä, yksinäisyydestä, petomaisuudesta ja irvokkuudesta. Mutta jo tässä näytelmässä näkyy Bertolt Brechtin lämmin ihmisrakkaus hänen ekspressionistisesti hamoittelema näytelmäluomuksensa ei siitä huolimatta, että kautta koko näytelmän kuuluu kumeana kertosäe "peto suurin aina sentään ompi ollut ihminen", kuitenkaan ole petomaista luonnostaan vaan, kuten eräässä näytelmän repliikissä sanotaan siksi, että "olosuhteet ovat kielteiset". Tässä näytelmässä on eräitä erikoisen kipeästi vihlaisevia ihmiskuvauksia mm. kapakkatyttö, jonka karmea ihmisviha koko surkeudessaan on täysin ymmärrettävää. Eräässä laulussa tyttö uneksii suuresta purjelaivasta, jossa merirosvoja tulee häntä pelastamaan ja karmean riemukkaasti tyttö uneksii:

"Multa kysytään: kenen tahdot sä
tappaa —
Ja mä vastaan: Tapa heidät
kaikki!"

Kerjäläisoopperassa, joka liikkuu ekspressionistisen sadun tunnelmissa, on osattu valaista nimenomaan nykyaikaisen ihmisen tuntoja ja elämänsisältöä aivan ainutlaatuisella tavalla.

Seuraavat näytelmät, mm. Äiti, Kaupunkimme hyvä ihminen, Barbara Peloton ja Liitupiiri jatkavat samaa eksperssionistista linjaa. Erikoista Brechtille on, että hän nimenomaan haluaa yleisönsä katselevan teatteria eikä seuraavan näytelmän juonta. Siksi hän koettaa ratkaista rakenneprobleemin siten että tapahtumien kulku on yleisön tiedossa ennen esitystä. Silloin — selittää Brecht — voi yleisö ilman häiritseviä sivutekijöitä syventyä yksityiskohtiin. Brecht pyrkii myös tietoisesti lähentämään katsomoa ja näyttämöä antaen näyttelijöitten puhua yli parrasvalojen yleisölle jopa keskustella ja tiedustella näitten mielipidettä käsiteltävässä probleemassa.

Maailmankatsomukseltaan Bertolt Brecht on aina ollut edistyksellinen. Hänen näytelmissään on aina ollut voimakas sodanvastainen henki, hänen hekilöittensä vuorosanoissa uhkuu syvä lämpö työtätekeviä ja maailman vähäosaisia kohtaan ja omassa elämässään hän on aina tinkimättömästi tehnyt ratkaisunsa elämän voimien puolesta. Hitlerin päästessä valtaan Saksassa hän lähti maanpakoon, oleskellen mm. Tanskassa, Ruotsissa, Suomessa, Neuvostoliitossa, Persiassa ja Yhdysvalloissa. Hänen maanpakonsa ei ollut hedelmätöntä. Itse hän on kerran lausunut olevansa mies, joka kantaa tiilikiveä mukanaan osoittaakseen ihmisille, millaisesta aineesta hän majansa kerran rakentaa. Hän kulki maanpakolaiselämänsä näkevin silmin ja kuulevin korvin keräten ainehistoa taiteelliseen tuotantoonsa. Mm. Suomessa ollessaan hän perehtyi talonpoikaisaiheeseen, josta syntyi näytelmä "Puntila ja hänen renkinsä".

Toisen maailmansodan päätyttyä Bertolt Brecht palasi takaisin omaan maahansa ja asettui Itä-Berliiniin. Hän on siellä tehnyt jatkuvasti luovaa työtä Saksan teatteritaiteen kohottamiseksi ollut koko Saksan nuoremman teatteriväen palavana soihtuna, aina valmiina kokeilemaan uutta, luomaan ja innostamaan toisia sekä teatteria koskeviin teoreettisiin että taiteellisiin saavutuksiin. Kun Saksan kansa nyt menettää kuuluisan poikansa, tuntee se suurta surua ja koko edistyksellinen maailma jakaa tämän surun. Bertolt Brecht on koko elämällään osoittanut todeksi sen, että Bertolt Brechtissä sammui sukupolvemme eräs merkityimpiä teatteritaiteen edustajia. On kuin parrasvalot olisivat sammuneet.

Mauer Romanian pääministeriksi

Bukarest. — Romaniassa on muodostettu korkein valtiollinen neuvosto, jonka puheenjohtajana on työväenpuolueen sihteeri Gheorge Gheorghiu-Dej, ilmoitti Bukarestin radio viikko sitten tiistaina. Neuvoston puheenjohtajan rinnalla on kolme varapuheenjohtajaa ja 13 jäsentä.

Tämän uudelleenjärjestelyn yhteydessä on tapahtunut myös useita henkilövaihdoksia. Maan presidentti Gheorghe Maurer siirtyy pääministerin paikalle Chivu Stoican tilaan Stoica, joka on toiminut pääministerinä vuodesta 1954 lähtien, on nimitetty puolueen keskuskomitean sihteeriksi Janos Fazekasin tilalle, josta tulee elintarvikeministeri.

Suuri kansalliskokous hyväksyi tiistaiaamuna yksimielisesti nämä muutokset.

Valtiollisella neuvostolla on valtuudet julistaa sota, toimeenpanna liikekannallepano, valita ylipäällikkö, korkein syyttäjäviranomainen ja korkeimmat virkamiehet sekä ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin maan etujen nimissä.

KIITOS

Pyydän lausua sydämelliset kiitokset CSJ:n Toronton osaston sairashuoltokomitean jäsenille ja muille ystäville, jotka kävitte minua tervehtimässä ollessani sairaalassa siellä. Kiitos kahvista ja muista tuomisista. Erikoisesti kiitos mrs. Kauhaselle sekä Elli ja Jack Karvoselle. Vilpiton ystävällisyytenne toi minulle uskoa ja luottamusta tervehtymiseen ja siten edisti parantumistanikin.

Teitä ystävyydellä ja rakkaudella muistaen.

JOHN TURPEINEN JR.
Beaver Lake Ontario

"OHO, SANOI EEMELI"
ELOKUVA JOTA EI VOI PIITATA
GERALDTON, Parish Hall, lauantaina, huhtik. 1 . klo 8 ill.
PORT ARTHUR, Työn Temppeli, sunnuntaina, huhtik. 2 p. klo 2 ip.
NIPIGON, Legion Hall, sunnuntaina, huhtikuun 2 p. klo 8 ill.
HEARST, Wawerley Hotel, maanantaina, huhtik. 3 p. klo 2 ip.
KAPUSKASING, Orange Hall, maanantaina, huhtik. 3 p. klo 8 ill.
COCHRANE, Pallohuone, tiistaina, huhtik. 4 p. klo 8 ill.
"TAAS TAPAAMME SUOMISEN PERHEEN"
Suursuosion saavuttanut elokuva
TIMMINS, Harmony Hall, keskiviikkona, huhtik. 5 p. klo 8 ill.
KIRKLAND LAKE, Ukrainian Hall, 54 McCamus, torstaina, huhtikuun 6 p. klo 8 ill.
Liput $1.00 — lapset 25c. — Finlandia Film —

NYT POHJOIS-ONTARIOSSA!
Suomalaisen elokuvan kiistaton menestys, värisensaatio:
AGASCOPE
värielokuva

TYÖN TEMPPELISSÄ, pitkänäperjantaina klo 7.00 ja 9.00 ill.
POHJOLAN HAALILLA, lauantaina huhtikuun 1 p. klo 8.00 ill.
NOLALUN HAALILLA, sunnuntaina huhtikuun 2 p. klo 8.00 ill.
GERALDTON, Parish Haalilla maanantaina 3 p. klo 8.00 ill.
HEARST, Wawerley Hotel tiistaina huhtik. 4 p. klo 8.00 ill.
COCHRANE, Orange Hall keskiviikkona 5 p. klo 8.00 ill.
TIMMINS, Harmony Haalilla torstaina 6 p. klo 8.00 ill.
S. PORCUPINE, Finnish Haalilla perjantaina 7 p. klo 8.00 ill.
KIRKLAND LAKE, Ukr. Hall, 54 McCamus Ave., lauant. 8 p. klo 8.00.
Aikuiset $1 — lapset 25c — Canadian Finnish Movies —
(25—28—1)

Sudbury Brewing & Malting Co.
LIMITED
185 Lorne St. S. PUHELIN OS. 5-7561 Sudbury

JACKSON & BARNARD
UUSI HAUTAUSTOIMISTO
Puhelin OS. 3-3611
233 Larch Street Sudbury, Ontario
Hautauksia alhaisilla hinnoilla — Huolellinen palvelus

COAL & FUEL OIL
ÖLJYÄ JA KOLIA
Nyt voitte ostaa laatupolttoaineita vähittäismaksulla . . . Automaattinen öljypalvelumme huolehtii öljysäiliönne täyttämisestä.
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin OS. 5-5647
177 KATHLEEN ST. WEST SUDBURY

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

POISTAKAA REPEÄMÄN VAIVA
mukavuutta ja tukea

Kuverepeämä, jolla on mahdollisuus laskea, ei tarvitse aiheuttaa epämukavuutta taivuttamisessa, kyykistämisessä, nostamisessa tai istumisessa. "FUTURO HERNIA-AID" antaa maximi tukea ja apua. Se tukee molemmat puolet silloinkin kun on vain repeämä yhdellä puolella. Tämä tasaisesti tukeva vyölaite antaa enemmän mukavuutta, poistaa epätasaista puristusta, vähentää mahdollisuutta repeämän tulemista toiselle puolelle.
KARI PHARMACY
SUOMALAINEN APTEEKKI
187 Kathleen St. West Puh. OS. 5-6572 Sudbury
(30-20)